

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΗΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΨΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσης.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικά 60,
ἔξμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἔξμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν ἴνν Δευτερίῳ, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν ἴνν οὐοῦδήποτε μινός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὀδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Παρθέσιον.

Περίοδος Β' — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 17 Ἰουνίου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 29

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τρομοκρατημένος μετὰ τὴν ἰδέα αὐ-
τῆ, ἔχοντας τὴν πεποίθησιν πὼς ὁ ἄν-
θρωπος αὐτὸς ἦταν σταλμένος ἀπὸ
τὸν θεὸ τοῦ γὰ νὰ τὸν πιάσῃ καὶ
νὰ τὸν κλείσῃ στὴ φυλακῆ, ἔχασε τὸ
μυαλό του.

Τὸ ὄφ φάνηκε πὼς μιὰ φωνὴ τοῦ ἔ-
λεγε μέσα του: «Φύγε, βάλε το στὰ
πόδια». Καὶ δίχως νὰ διατάσῃ ἔκανε
μιὰ ἀπότομη κίνησιν καὶ ἔξφυγε ἀπ'
τὰ χέρια τοῦ ἀκτοφύλακα. Ὑστερα τὸ
ἔβαλε στὰ πόδια καὶ ἀρχισε νὰ τρέ-
χῃ ὡς τρελλὸς στὰ χωράφια, ἐνῶ ὁ
ἀκτοφύλακας πίσω του τὸν φώναζε.

Μ' ἔλο πού σὲ λίγα λεπτά ἐπαφε
πιά νάκούῃ τις φωνές του, ὁ Γιάννης
δὲν σταμάτησε ὡστόσο τὸ τρελλό του
τρέξιμο. Ὁ φόβος τοῦ ἔβαζε φτερά
στὰ πόδια.

Πηδώντας πάνω ἀπὸ φράχτες καὶ
χαντάκια, σκοπιάθοντας στὶς πέτρες,
πέφτοντας καμμιά φορά, ἔξακολου-
θοῦσε τὸ τρελλό τρέξιμό του, δίχως
νὰ ξέρῃ κατὰ ποῦ πηγαίνει, τρέχον-
τας ἔτσι, στὴν τύχην.

Ἐτρεχε πολλὴν ὥρα, ὥσπου ἐνοιώ-
σε τὰ γόνατά του νὰ λυγίζουν καὶ
κατάλαβε ὅτι ἡ κούρασιν θὰ τὸν ἀ-
νάγκασε νὰ σταματήσῃ τὴν φευγά-
λα του.

Ὡστόσο ὁ τρόμος μὴν τὸν πιάσῃ
ἦταν μεγαλύτερος ἀπὸ τὴν κούρασιν.
Ἐβαλε μιὰ τελευταία προσπάθειαν.

Δέκα μέτρα παρακάτω ἕνας πλα-
τὺς ἀσπρὸς δρόμος ἔκοψε τὴν γραμ-
μὴν πού ἀκολουθοῦσε αὐτός. Ὁ δρό-
μος αὐτὸς πλακισιωνόταν ἀπὸ τὴν ἄλ-
λη πλευρὰ μ' ἕνα πυκνὸ δάσος, ἀλ-
λὰ γιὰ νὰ μὴ κανεῖς μέσα στὸ δάσος
ἔπρεπε νὰ κατέβῃ πρῶτα στὸ δρόμο
πού βρισκόταν κάμποσα μέτρα χαμη-
λότερα κ' ὅπου ὀδηγοῦσε ἕνας ἀπό-
τομος κατήφορος, κ' ὕστερα νὰ ἔξ-

νανέβῃ ἄλλο τόσο ὕψος γιὰ νὰ φθά-
σῃ στὰ πρῶτα δέντρα.

Ὁ Γιάννης τὰ εἶδε αὐτὰ μετὰ μιὰ
ματιὰ. Καὶ συγχρόνως σκέφθηκε πὼς
μετὰ κάθε θυσία ἔπρεπε νὰ φθάσῃ ὡς
τὸ δάσος. Τὰ δέντρα θὰ ἐμπόδιζαν
τοὺς διώκτες του νὰ τὸν κυνηγήσῃν

ἐλεύθερα καὶ θὰ μπορούσε εὐκολώτε-
ρα νὰ κρυφτῇ καὶ νὰ τοὺς ξεφύγῃ.

Παίρνοντας νέες ἐλπίδες μετὰ τὴν σκέ-
ψιν αὐτῆ, μάζεψε ὅλες τὶς δυνάμεις
πού τοῦ ἀπόμειναν καὶ μ' ὄλην τὴν
γρηγοράδα ἀρχισε νὰ κατεβαίνει τὸν
κατήφορο.

Βρισκόταν σχεδὸν στὴ μέσῃ, ὅταν
ἀκουσε ἀριστερὰ του ἤχο ἀπὸ κου-
δουνάκια κ' εἶδε τὸ δρόμο νὰ φωτίζε-
ται ἔξαφνὰ ἀπὸ τὸ φῶς ἑνὸς φαναριοῦ.

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μιά μικρὴ Νορβηγίδα.

Ο Γιάννης κατάλαβε εὐθὺς τί ήταν. Ἐνα ἀμάξι με δυὸ ἀλογα ἔστριβε τὴ στιγμή ἐκείνη τὸ δρόμο καὶ προχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος του.

Τὸ παιδί ἔβλεπε μιὰ σπαρακτικὴ φωνή. Καθὼς κατέβαινε με ἄλη του τὴ φόρα τὸν κατήφορο, τοῦ ἦταν ἀπολύτως ἀδύνατο νὰ σταματήσει τὸ τρέξιμό του, πρὶν νὰ φτάσῃ στὸ δρόμο καὶ ν' ἀποφύγῃ νὰ βρεθῇ κάτω ἀπὸ τὴ ρόδες τοῦ ἀμαξιοῦ.

Ὡστόσο τὴ φωνὴ τοῦ την ἀκουσε δ' ἀμαξιοῦ πού μισοκοιμῶταν ἐπάνω στὸ κάθισμά του, καὶ τινάχτηκε.

— ὦ, φώναξε, βάρδα! Βάρδα τὸ λοιπὸν, νὰ πάρῃ ἡ ὄρμη!

Κι' ἄλλοθως, ἐπάνω στὸ κάθισμά του, τραβώντας τὰ χαλινοῦ μ' ἄλη του τὴ δύναμη, προσπάθησε νὰ συγκρατήσῃ τ' ἀλόγα του.

Ποῦ ἀγά! Ὁ Γιαννάκης θαμνωμένος ἀπὸ τὸ φῶς τῶν φαναριῶν, μὴ κατορθώνοντας νὰ συγκρατήσῃ τὴ φόρα του, ἔπεσε με ὄρμη ἐπάνω στ' ἀμάξι. Ἐβγαλε μιὰ πνιγμένη φωνή, καὶ ἀναίσθητος κυλίστηκε στὴ σκόνῃ κάτω ἀπ' τὰ πόδια τῶν ἀλόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.
Εὐτυχισμένες ἡμέρες

Ὅταν ὁ Γιαννάκης ἀνοίξε τὰ μάτια του, νόμισε στὴν ἀρχὴ πὼς ἐνειρευόταν, τόσο αὐτὰ πού ἔβλεπαν τὰ μάτια του τοῦ φαίνονταν ἀπίστευτα καὶ φανταστικά.

Βρισκόταν ξαπλωμένος σ' ἕνα μεγάλο μαλακὸ κρεβάτι. Χιονόλευκα σεντόνια, πού μοσχοβολοῦσαν λεβάντα, τὸν σκέπαζαν σχεδὸν ὡς τὸ λαιμό, καὶ τὸ κεφάλι του, τὸ ἀμοιρό του κεφαλάκι πού τ' ἔδρασε βαρὺ σὰν μολύβι, ἀναπαύονταν ἐπάνω σ' ἕνα πουπουλένιο μαξιλάρι, πού ἡ μαξιλαροθήκη του ἦταν στολισμένη γύρω-γύρω με νταντέλλες.

Ὅχι, αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν μπορούσε νὰ εἶναι ἀληθινά! Δίχως ἄλλο θὰ κοιμόταν κι' ἡ φαντασία του τὸν ἔκανε νὰ βλέπῃ ὄνειρα.

Κι' ὅμως τὴ εὐτυχισμένος θὰ ἦταν ἂν γὰρ μιὰ στιγμή, γὰρ μιὰ στιγμή μονάχα, μπορούσε τ' ὄνειρό του νὰ γίνῃ ἀλήθεια!

Ὅπως, ὅταν ξυπνᾶμε ξαφνικὰ τὴ στιγμή πού βλέπουμε ἕνα ὄρατο ὄνειρο καὶ κλείνουμε τὰ μάτια μας με τὴν ἐλπίδα νὰ ἐξακολουθήσῃ τ' ὄνειρό μας, ἔτσι κι' ὁ Γιάννης ἔκλεισε τὰ μάτια του γὰρ νὰ μὴ χάσῃ αὐτὰ πού ὄνειρευόταν.

Ὅταν τὰ ξανάνοιξε εἶδε πάλι μπροστά του στὴν ἴδιαν θέσῃ δὺα τὰ πράγματα πού πρὶν τοῦ φαίνονταν φανταστικά.

Λοιπὸν δὲν ἐνειρευόταν. Παρ' ὅλο τὸν πόνο πού τοῦ προ-

ξενόυσε τὸ κεφάλι του ἔβαλε μιὰ προσπάθεια κι' ἀνασηκώθηκε στὸ κρεβάτι καὶ κοίταξε γύρω του.

Πιστοποίησε τότε ὅτι βρισκόταν σὲ ἕνα μεγάλο καὶ φωτεινὸ δωμάτιο. Ἀντίκρου στὸ κρεβάτι ἔπου βρισκόταν ξαπλωμένος, μιὰ μεγάλη μπαλκονόπορτα ἀνοίξε σ' ἕνα πλατὺ μαρμάρινο μπαλκόνι καὶ ἀφῆγε νὰ φαίνεται ἕνα δάκνιστο περιβόλι. Ὁ ἥλιος πλημμυροῦσε τὸ δωμάτιο κι' οἱ χρυσοὶ του ἀχιῶδες παιχνίδιζαν στοὺς τοίχους, στὸ πάτωμα, στοὺς μπρούτζους τοῦ κρεβατιοῦ του.

Τὰ χαρούμενα κελαιδῆματα τῶν πουλιῶν πού πετοῦσαν ἀνάμεσα στὰ δένδρα ἔφταναν ὡς ταῦτιά του ὡσὰν νὰ ἤθελαν νὰ τὸν βεβαιώσουν ἀκόμη περισσότερο, ὅτι αὐτὰ πού ἔβλεπε ἦταν ἀλήθεια κι' ὄχι ὄνειρο.

Μιὰ τόσο μεγάλη εὐτυχία δὲν μπορούσε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἀδιάφορο. Συγκινημένος καὶ ταραγμένος ὁ Γιαννάκης ἀφῆσε τὸ κεφάλι του νὰ ξαναπέσῃ στὸ μαλακὸ προσκεφάλι.

Τούτῃ τὴ φορὰ ὅμως ἔμεινε πολλὴν ὥρα με τὰ μάτια κλειστά, γιὰ τὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ φοβάται, πὼς ἂν βιαζόταν νὰ τ' ἀνοίξῃ, θὰ χανόταν σὰν ἀχνὸς ἄλη αὐτὴ ἡ εὐδαιμονία, ἄλη ἡ γαλήνια ἀτμόσφαιρα ἔπου ἐνωθε τὸν ἑαυτὸ του βυθισμένον κι' ἀπ' ἔπου δὲν ἤθελε ποτὲ νὰ ξαναβγῇ.

Ἀπὸ τὸ περιβόλι ἔφθαναν σταυτιά του τὰ κελαιδῆματα τῶν πουλιῶν.

Ἐνα χέρι ἀκούμπησε ἀπαλὰ στὸ μέτωπό του καὶ τότε ὁ Γιάννης ἀποφάσισε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια.

Ἀντίκρουσε τότε, ἔρθο μπροστὰ στὸ κρεβάτι του, ἕνα ἠλικιωμένον κύριο πού τὸ πρόσωπό του τοῦ ἦταν ὀλίγον ἀγνωστο. Ἦταν ἕνας ἄνδρας μεγαλόσωμος, καμμιὰ ἐξηνταριά ἐτῶν ὅπως θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ κρίνῃ ἀπὸ τὰ φαρὰ μαλλιά του κι' ἀπὸ τὴν κάτασπρες φαβορίτες του. Τὸ πρόσωπό του ὅμως ἔδειχνε τὴ γλύκα καὶ καλοσύνη, πού ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ὁ Γιαννάκης ἐνοιῶσε μεγάλη συμπάθεια γι' αὐτὸν τὸν ἀγνωστο.

— Πού βρισκομαι; ρώτησε σιγανὰ.

— Ἐδῶ, σὲ μένα, παιδί μου, ἀπάντησε γλυκὰ ὁ ἠλικιωμένος κύριος. Στοῦ γιατροῦ Ντερῖδ. Βρέθηκες κάτω ἀπὸ τὴ ρόδες τοῦ ἀμαξιοῦ μου καὶ τώρα κι' ὀκτὼ μέρες πολέμῳ νὰ σὲ σώσω ἀπὸ τὸν θάνατο. Με τὴν βοήθεια ὅμως τοῦ Θεοῦ μπορῶ νὰ πῶ πὼς τὸ κατόρθωσα.

— Ὄκτὼ ἡμέρες; φθόβρισε ἐκπληκτικὸς ὁ Γιάννης. Ὄκτὼ ἡμέρες.

— Ναί, τὸν βεβαίωσε ὁ γιατρός ξαπλώνοντας τὸν καὶ πάλι στὸ κρεβάτι του, γιὰ τὸ Γιάννης ἀπὸ τὴν ἐκπληξή του εἶχε σηκωθεί ἀπὸ τὰ μα-

ξιλάρια του. Τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων μου σὲ εἶχαν χτυπήσει ἀρκετὰ σοβαρὰ στὸ κεφάλι, κι' αὐτὸ σοῦ ἔφερε ἕνα βαρὺ ἐγκεφαλικὸ πυρετὸ πού φοβήθηκα πὼς δὲν θὰ μπορούσα νὰ σὲ σώσω. Εὐτυχῶς τώρα δὲν ὑπάρχει πιά κανένας κίνδυνος, φθάνει μόνον νὰ εἶσαι πολλὸ ἡσυχος καὶ ὑπάκουος καὶ σοῦ ὑπόσχομαι, ὅτι σὲ λίγες μέρες θὰ βρισκεσαι πάλι στὸ πόδι γερὸς καὶ δυνατὸς ὅπως πρῶτα.

Μὲ τὰ μάτια μισκλειστά ὁ Γιαννάκης ἀκουε καὶ μπροστὰ του περνοῦσαν ὀλοζώντανες οἱ σκηνὲς τῶν τελευταίων ἡμερῶν.

Θυμήθηκε τὴ μικρὴ ἀνάπηρη καὶ τὸν πατέρα της, εἶδε μπροστὰ του, ὄχι χωρὶς φόβη τὴν φοβερὴ ἐκείνη σκηνὴ με τὸ θετο του, ὅστερα τὴ φογὴ του, τὰ χωράφια, τοὺς βράχους ἔπου εἶχε μαζέψει τὰ καχύλια, ἔπειτα τὴν ἀπρόοπτη ἐμφάνιση τοῦ ἀκτοφύλακα καὶ τὴν τρεχάλα του, τὴν ἐξωφρενικὴ τρεχάλα του μέσ' στὰ χωράφια, ὡς τὴ στιγμή πού ἀγκρυσε τὸ ἀμάξι καὶ πού ἔπεσε ἀναίσθητος κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῶν ἀλόγων.

Ὄκτὼ μέρες, ὀκτὼ μέρες εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε. Ὁ Γιάννης δὲν μπορούσε νὰ τὸ πιστέψῃ. Τοῦ φαίνόταν σὰν δὺα αὐτὰ νὰ εἶχαν συμβεῖ μόλις χθές.

Καὶ μονομιᾶς, μεγάλη χαρὰ τὸν κυρίευσε. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν θὰ εἶχε δίχως ἄλλο χάσει τὰ ἴχνη του. Εἶχε σωθεῖ λοιπὸν ἀπ' αὐτὸν καὶ μόλις γινόταν ἐντελὸς καλὰ τίποτε δὲν θὰ τὸν ἐμπόδιζε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμο του πρὸς τὴ Κάβρη, νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρό του, νὰ μπῇ σ' ἕνα ἀπὸ κείνα τὰ μεγάλα τὰ καράβια, πού θὰ τὸν πῆγαγιν μακριὰ σὲ ἀγνωστοὺς χῶρες.

Ἦταν βυθισμένος σ' αὐτὲς τὴς σκέψεις, ὅταν μιὰ λεπτὴ φωνίτσα ἀκούστηκε ἀπῆξ:

— Νουέ, μπορῶ νὰ μπῶ;

Ἡ φωνὴ αὐτὴ! Στὸν Γιάννη φάνηκε σὰν νὰ τὴν εἶχε κάπου ξανακούσει.

— Νὰ μπῆς, κοριτσάκι μου, εἶπε ὁ γιατρός, ἀλλὰ νὰ μὴν τὸν κάνης νὰ μιλήσῃ, γιὰ τὴ ξέρεις εἶναι πολλὸ ἀδύνατος ἀκόμη. Σούζη μου.

Σούζη! Ὁ Γιάννης δὲν πίστευε τ' αὐτιά του. Ἡ Σούζη ἦταν!

Καὶ ἔξαφνα, γυρίζοντας τὸ κεφάλι του, εἶδε ἀντίκρου τὴν μικρὴ ἀνάπηρη τῆς «Χελιδόνας» πού τοῦ χαμογελοῦσε δὺα χαρὰ, ντυμένη μ' ἕνα κατάλευκο φορεματάκι.

Ὁ Γιαννάκης τᾶχως πιά ὀλότρελα. (Ἀκολουθεῖ)

KIMON LAKIENS

ΞΕΝΕΣ ΟΔΥΝΕΣ

Ἐρχονται στιγμὲς πού δὲν εἶμαι πιά τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἀλλ' ἀπλώνουμαι πᾶνω ἀπὸ κάθε χαρὰ καὶ κάθε ἀνθρώπινη λύπη...

Μὰ τί νὰ με κάνῃ ἡ χαρὰ, πού καὶ στὴ μοναξιά της ἀκόμα βρῖσκει τὰ φτερά πού τῆς χρειάζονται γὰρ τὴν ἀνάτασή της;

Καὶ τέτοιες στιγμὲς με περιμένουν στὴ σκοτεινὴ μοναξιά τους οἱ ἀνώνυμες ὁδύνες.

Καρδιὲς πού μέιναν ἀδειανές, γιὰ τὴ σκόρπισαν σπάταλα τὸ θησαυρὸ τους τοὺς ἄλλους, καὶ δὲν τοὺς μένει πιά τίποτα...

Μάτια πού πᾶψαν νὰ κλαῖνε, ὄχι γιὰ τὴ στέρησιν οἱ βρῦσες τῶν δακρύων τους, ἀλλὰ γιὰ τὴ ὁδύνη τους ἀδερφώθηκε με τὴ σιωπηλὴ ἐγκαρτέρησιν.

Κεῖλη βουβὰ, σφραγισμένα με τὴ σφραγίδα μιᾶς ἀμάντευτης πίκρας, τόσο μεγάλῃς καὶ τόσο ἀληθινῃς γὰρ νὰ τὴ νοιώσουν οἱ ἄλλοι...

Κρόταφοι ὀργισμένοι κάτω ἀπ' τὸ βαρὺ φορτίο τῶν σκέψεων καὶ τῶν φροντίδων...

Καὶ δὲν εἶναι μόνον οἱ ἀνθρώπινες πίκρες, πού συλλογιέμαι αὐτὲς τὴς στιγμὲς. Εἶναι κι' οἱ ὁδύνες τῶν πραγμάτων.

Εἶναι σπῆτια κλεισμένα, πού δὲ θὰ φαῖδρὸν ξανὰ τὸ γέλιο, τ' ἀδειανὰ τους δωμάτια, καὶ τίποτα τίποτα δὲ θάρρη νὰ ξυπνήσῃ μέσα σ' αὐτὰ τοὺς γνωστὸς κοιμισμένους ἡχους...

Εἶναι δέντρα σκελετωμένα, πού καρτεροῦνε μὴν ἀνοίξῃ πού δὲ θὰ φτάσῃ ποτὲ...

Κι' εἶναι πηγές, πού στέρησαν τὰ μουσικά τους νερά· καὶ τώρα, σὰ δάκρυα, κυλοῦν οἱ στερνές τους οἱ στάλες...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Η ΠΙΣΤΗ

(Κατὰ τὸ Γερμανικὸ)

Ἐνα σπῆτιν λάχταρὸ κλεισμένο στοῦ βουνοῦ τῆ γᾶς, καὶ γύρω γύρω δροσερὸ περιβολάκι θέλω νᾶχει.

Νὰ τὸ σκαλίσω τὴν ἀσπὴ, νὰ τὸ ποτίσω κατὰ δεξιὰ καὶ με τοῦ κῆπον μου τὴ γῆ σὰ δυὸ καλοὶ νᾶμοστε φίλοι.

Τέτοιο σπῆτιν λάχταρὸ καὶ κατὰ τόχον ν' ἀποχτήσω καὶ στὴν πατρίδα, με καιρὸ σὰ θὰ γυρίσω, νὰ τὸ χτίσω.

Κι' ἂν δὲ μπορῶ, κι' ἂν δὲ βρῶ πού νὰ τὸ χτίσω — στὸ μυαλό μου τὸ χτίσω καὶ με τὸν καιρὸ θὰ γίνῃ ἀλήθεια τ' ὄνειρό μου.

ΜΙΧ. Α. ΣΥΖΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΚΟΥ ΔΑΚΤΗΣ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΘ'

Ὡς πού νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι, ὁ Πετράκης, λιχουδιάς πᾶνι' ἀδιόρθωτος, τὰ εἶχε φάει ὅλα. Τ' ἄλλα παιδιὰ εἶχαν φυλάξει τὰ κόκκινα κοκοράκια τους γὰρ νὰ τὰ δεῖξουν στὴ μαμμά. Κι' ὁ Πετράκης τᾶβλεπε τώρα καὶ τὰ ζήλευε. Γιὰ τὸ νὰ βιαστῇ τόσο;

Ἀπὸ τὴ φούφα του, βγήκε στὸ περιβόλι μονάχος νὰ ξεσκᾶσῃ... Τριγύριζε δῶ κι' ἐκεῖ καὶ κοίταζε τὰ λαχανικά. Ἐξαφνα τοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα:

Εἶχε ἀκούσει χθὲς τὸν περβολόρη πού ἔλεγε: «Μ' αὐτὴ τὴν ἀναβροχιά τὰ λαχανικά μου θὰ ξεραθοῦν. Θέλουν βροχὴ τὰ κακόμοιρα!» Κι' ὁ Πετράκης, — πού μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ λαχανικά τοῦ ἀφέρουν πολὺ, δταν τὰ κάνουν σαλάτα ἢ τὰ μαγειροῦν με τὸ βούτυρο καὶ με τὸ κρέας — σκέφθηκε νὰ τὰ σώσῃ.

Ἀρπάζει τὸ σωλῆνα τοῦ ποτίσματος, ἀνοίγει τὴν κάνουλα τοῦ νεροῦ κι' ἀρχίζει νὰ ποτίσῃ. Ἀλλὰ δὲν ξέρει τὴν τέχνη καὶ ῥίχνει τὸ νερὸ τόσο ἀφθονο καὶ με τὴν ὄρμη πᾶνω στὰ λαχανικά, ὡστε τὰ πλημμυρίζει τὰ κακόμοιρα καὶ τὰ ξερρακώνει.

Στὸ σπίτι τὸν ἔχασαν. Πού εἶναι ὁ Πετράκης; πού πῆγε; Στὸ περιβόλι; Καὶ τί κάνει τὴν ὄρα μονάχος του; — Πῆγαίνε, Μαργαρώ, νὰ ἴδῃς καὶ νὰ τὸν μάσης μέσα. Εἶναι ἀργὰ πιά. Ἡ Μαργαρώ πηγαίνει στὸ περιβόλι. Ὁ Πετράκης δὲν τὴ βλέπει. Καὶ μ' ἐν' ἀδέξιο κίνημα διευθύνει τὸ σωλῆνα ἀπάνω της καὶ τὴν κάνει μουσκεμα σὰν τὰ λαχανικά. Με τὴν ὄρμη μάλιστα πού τῆς ἦρθε τὸ νερὸ, λίγο ἔλειψε νὰ τὴ ῥίξῃ κάτω.

— Χριστὲ καὶ Παναγιά! φωνάζει ἡ κακόμοιρα.

— ὦ, Μαργαρώ! Δὲ σὲ εἶδα, καϊμένη, δὲν τᾶθελα! Μ' ὅλα της τὰ χάλια, ἡ Μαργαρώ κλείνει τὴν κάνουλα, ἀρπάζει τὸν Πετράκη καὶ τὸν παίει στὴ μητέρα του.

— Κοιτάξτε πὼς μ' ἔκαμε, τῆς λέει. Πότιζε τὰ λαχανικά χωρὶς νὰ ξέρῃ καὶ χωρὶς νὰ τοῦ πῆ κανένας. Κι' ὅπως με βλέπετε μένα, ἔτσι τᾶκανε καὶ κείνα, χάλια!

Ἡ μαμὰ θυμώνει: — Στὸ κρεβάτι σου γρήγορα! Καὶ νηστικὸς!

Ἄν εἶχε τύχη σήμερα ὁ Πετράκης. Πῆγε νὰ κάμῃ καλὸ στὰ λαχανικά κι' ἔκαμε κακὸ καὶ σ' αὐτὰ, καὶ στὴ Μαργαρώ καὶ στὸν ἑαυτὸ του. Μ' αὐτὰ παθαίνει ὅποιος καταπιάνεται με δουλειὰ πού δὲν τὴν ξέρει.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΡΟΔΑΝΘΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Στη θεά μου Κα Εύδοκία Γ. Κ.

Μία φορά κι' έναν καιρό ζούσανε ένας βασιλιάς και μία βασίλισσα που ήταν τόσο πλούσιοι και το βασίλειό τους τόσο μεγάλο που δεν μπορούσαν να το γυρίσουν ούτε σ' ένα χρόνο.

Είχαν κι' ένα χαριτωμένο αγοράκι, το διάδοχο του θρόνου κι' άλλα ακόμα μικρότερα παιδάκια, όλα όμως αγοράκια, γι' αυτό η ευτυχία τους δεν ήταν τέλεια μ' όλα τα πλούτη και τα πριγκιπόπουλα. Δεν είχαν κανένα κορίτσι και παρακαλούσαν μέρα-νύχτα το Θεό να τους χαρίσει ένα.

Τέλος, ο Θεός, επειδή ήταν καλοί βασιλιάδες, δίκαιοι και φιλόανθρωποι, άκουσε τα παρακάλια τους και μία μέρα ή βασίλισσα έφερε στον κόσμο ένα όμορφο κοριτσάκι.

Τότε διάταξε ο βασιλιάς και γινήκαν χαρές και πανηγύρια για τη γέννηση του κοριτσιού, και η βασίλισσα από ευγνωμοσύνη στο Θεό, δώρησε στην εκκλησία τα πιο πολύτιμα διαμαντικά και χρυσαφικά της.

Σε λίγες μέρες έγινε η βάφτιση και κουμπάρους ήταν ο θάλασος που χάριξε πολύ σαν να ήταν αυτός ο πατέρας του κοριτσιού, γιατί, καθώς είπαμε, αγαπούσε πολύ το βασιλιά του για τη δικαιοσύνη του και τις καλές πράξεις του.

Το όνομά το διάλεξε ο γεροντότερος και καλύτερος άνθρωπος από το λαό, που είπε στο βασιλιά, παραδίνοντας το μωρό και τρέμοντας από συγκίνηση:

— Σου παραδίδω, πολυχρονημένο μου βασιλιά, βαφτισμένη και μυρωμένη τη Ροδάνθη μας, να μάς ζήσει και να τ'α χιλιάση.

Τα λόγια αυτά του γέρου διαδέχθηκαν βροντερές ζητωκραυγές και σωτήριον πανδαμόνιον από ομπάρα...

Υστερα στρώθηκαν άπειρα τραπεζία κι' όλος ο κόσμος μαζί με τη βασιλική οικογένεια τρώγανε και πίνανε και γλεντούσαν τρία δόκλιπρα μερόνυχτα.

Η Ροδάνθη όσο περνούσαν οι μέρες, τόσο όμορφαίνε και γινόταν σαν να μην ήταν ανθρώπινο μωρό αλλά κάποιος άγγελος που κατά τύχη βρέθηκε στη γη. Είχε κάτι ματάκια γαλάζια και γελαστά, μαλλιά μεταξένια που σε θάμπωναν από τα χρυσάφια που πετούσαν, ρόδινα μάγουλα και κερασένια χειλάκια, πράγμα όμορφο σπάνιο γι' αυτό μωρό, δεν έκλαιγε καθόλου και η μορφή του είχε μια τέτοια μελαγχολική έκφραση που σ' έκανε πραγματικά νάμφιβάλλεις αν

ήταν άνθρωπος από τον κόσμο του.

Με μεγάλη λύπη παρατηρούσε η βασίλισσα πως το λατρευτό κοριτσάκι της, που τό περίμενε πως και τι να γεννηθή, δεν έμοιαζε καθόλου σαν τα άλλα μωρά και άρχισε να αισθάνεται με το ένστικτο της μητέρας πως κάτι ανάπνευτο θα συνέβαινε. "Ελπίζε όμως πως με τον καιρό θα λυόταν η κατάσταση. Του κάκου όμως, όσο μεγάλωνε η Ροδάνθη τόσο και πιο πολύ έδειχνε πως δεν ήταν πλασμένη για να χαρή τα καλά της ζωής κοντά σε τόσο καλόκαρδους γονείς.

Όσο τόσο η βασίλισσα δεν έλεγε και πολλά στον άντρα της για να μην τον ανησυχήσει και όλο έλπιζε.

"Ετσι πότε μ' έλπίδες και πότε μ' άπελπισίες πέρασαν τα χρόνια και βλέπουμε πια τη Ροδάνθη, άγγελόμορφη κοπέλλα δεκάξι χρονών να είναι το είδωλο της οικογένειας και του λαού της, να ξεπερνάει και τους γονείς της ακόμα σε καλοσύνη, και να είναι σωστός άγγελος παρηγοριάς στους δυστυχισμένους.

"Όλοι την λάτρευαν και τα αδέρφια της της σκοτώνονταν πια να πρώτο-προλάβει τις επιθυμίες της. "Όλοι όμως επίσης τη βλέπανε πια πως ήταν πάντα μελαγχολική. "Όπως μωρό δεν έκλαιγε ούτε μία φορά, έτσι και τώρα δειχνόταν τελείως ήσυχη, δίχως να δείχνει τη ζωηρότητα της ηλικίας της με το ύφος πάντα γεμάτο φροντίδες και μ' ένα θλιμμένο χαμόγελο αποτυπωμένο πάντα στην ούράνιη μορφή της.

Μία μέρα βγήκανε μαζί με τη μητέρα της να περπατήσουν στο δάσος και δίχως να το κατάλαβουν, με την κουδούνια, έμακρυναν πολύ και βρέθηκαν σ' ένα ξέφωτο που στη μέση του απλωνόταν μια άσημνη λίμνη κι' ο άερας ήταν γεμάτος από κελαϊδήματα χιλιάδων πουλιών.

Ξάφνου εκεί που κάθονταν, είδαν να ξεπροβάλλει μέσ' απ' τη λίμνη μια όμορφη γυναίκα που ήρθε και στάθηκε μπροστά τους και τους είπε αυτά τα λόγια:

— Σας προσκυνώ, πολυχρονημένες μου αρχόντισσες. Είμαι η Νεράιδα Χορά. Χρόνια και καιρούς περιμένα αυτήν την ευκαιρία να σας μιλήσω, γιατί δεν μπορούσα εγώ νάρθω στο παλάτι, μακριά απ' την όρη κατοικία μου. Ξέρω, βασίλισσά μου, τον καιρό που σε τρώει. Είμαι μία απ' τις τρεις Μοίρες που θα έρχονταν την τρίτη μέρα της γέννησής της πριγκιπίσσης να την μοιράνουν, με κάποιο φθονερό πνεύμα μ' έμποδισε να παρευρεθώ στην ώρα μου στο

παλάτι σας και όταν αργότερα ήρθα, τη θέτη μου την είχε πάρει η Νεράιδα Λύπη. Γι' αυτό η αγαπημένη Ροδάνθη πήρε την καλοσύνη της πρώτης Μοίρας, την ομορφιά της δεύτερης και τη λυπημένη έκφραση της τρίτης. "Όσο, σαν νεράιδα που είμαι, κάτι μπορώ να κάνω για την πριγκιπίσση. Ξέρω μια μάγισσα που θα της δώσει πάλι τη χαρά που θα ζητήση γι' αντίλλαγμα την ομορφιά της ψυχής της, την καλοσύνη της.

Δεν πρόλαβε σχεδόν η Νεράιδα Χορά να ποτελειώσει το λόγο της και η Ροδάνθη, ξετρελαμένη με την ιδέα πως θα χάση την καλοσύνη της για τη χαρά, πήρε το δρόμο, παραδύροντας τη μητέρα της για να φύγουν όσο μπορούσαν γρηγορότερα από το μέρος εκείνο.

Του κάκου την παρακαλούσε η μητέρα της να μην κάνει έτσι, γιατί δεν ήταν καθόλου δύσκολο για μία νεράιδα να τ'α καταφέρει, σε τρόπο που ούτε την καλοσύνη της να χάση άλλ' ούτε και τη χαρά να μην κερδίση.

"Όταν γύρισαν στο παλάτι, έτρεξε η βασίλισσα άμέσως στο βασιλιά και του διηγήθηκε τί συμβαίνει. "Ο βασιλιάς διάταξε τότε να πάνε άνθρωποι του με πλούσια δώρα και να βρουν τη Νεράιδα της λίμνης. Μά εκείνη, είτε γιατί θύμωσε, είτε γιατί δεν ήθελε να φανερωθή παρά μόνο στη βασίλισσα με τη βασιλοπούλα, δεν πείσαστοχη καθόλου.

Το έπεισέδο όμως αυτό λύπησε πολύ τη πεντάμορφη βασιλοπούλα και από την ημέρα εκείνη αν και άφοβήθηκε με περισσότερη αγάπη στους φτωχούς της, έχασε πια κάθε όρεξη για τη ζωή. "Ενοιθε πως κάτι έσπασε μέσα της και μαρμαρίσταν οι γάσγες.

"Ενα χειμωνιάτικο πρωινό, πέθανε μέσ' την άγκαλιά των δικών της που μάταια προσπάθησαν να την σώσουν με τους πιο σοφούς γιατρούς, με το αλιών θλιμμένο χαμόγελό της, το μόνο που δεν έχασε ποτέ και που αποτυπώθηκε για πάντα στα χείλια της.

Κι' οι πέτρες ραϊσανε για τον άδικο θάνατό της και όλοι θιμόνταν για πολλά χρόνια την αλησμόνητη άγγελικιά βασιλοπούλα με το θλιμμένο χαμόγελο...

ΑΝΘΟΣ Σ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΤΑ ΚΟΥΠΟΝΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

"Εκείνο τον καιρό, είχαμε υπηρέτρια τη Σοφία, μια δυστυχισμένη χήρα, αναγκασμένη να ξενοδουλεύη για να τρέψη τα μικρά παιδιά της. Τάχε στο σπίτι της μάνας της — μια κάμαρα σε μιαν αυλή. Είχε και κι' έναν αδερφό μικρότερο, τον Κώστα, που τον υπεραγαπούσε. Μά κι' αυτόν ακόμα έπρεπε να τον νοιάζεται, γιατί οι καιροί ήταν δύσκολοι κι' ο νέος μογοιατζής δεν έβρισκε καθεμέρα δουλειά. "Αμα συνόταν το μεροδούλι, έπρεπε να του δίνη χαρτζιλίκι ή Σοφία.

— Πάλι ήρθε ο αδερφός σου και σου πήρε λεφτά; της έλεγα κάμμιά φορά που έβλεπα το μαρφονιό να φύγει από το σπίτι μας χαρούμενος. — Τι να κάμω; μου άπαντούσε. Τον λυπάμαι κιόλα. Σήμερα δεν είχε να πάρη τοιγάρα.

— Φουμάρει κιόλας; Κουνούσε θλιβερά το κεφάλι της: — Πολλά βίτσια έχει, μά είναι αγαπησιάρης, ο μοσκαράς.

— Μου φαίνεται πως τον παραχαϊδεύεις...

Μά και ποιόν δεν παραχαϊδεύει η Σοφία; Τα παιδιά της, τη μάνα της, τον αδερφό της, τα παιδιά μου, τη γυναίκα μου, όλους! Στο σπίτι μας την είχαμε σαν και τί. "Ηταν αληθινά θησαυρός, στα χέρια της. "Ακόμα και τα πορτοφύλια μας. Πόσες φορές, άμα έρχόταν κανένας πρωί να πληρωθή και μεις είμαστε ακόμα στο κρεβάτι, ή γυναίκα μου ή εγώ της λέγαμε: — Σοφία, να, εκεί είναι το πορτοφύλι μου... Πάρε και πλήρωσ' τον.

Λοιπόν, αυτή τη γυναίκα, που δεν θάπαιρνε ποτέ ούτε βελόνα από χάρμη, την υποπτεύθηκα κάποτε πως μου έκλεβε... τοιγάρα! Είχα παρατηρήσει πως όταν έσταλνα τον υπηρέτη να μου πάρη, τον φύλαγε στη σκάλα, του έπαιρνε το πακέτο και μου το έφερνε άνοιχτό. "Ακόμα, όταν έβγαίνα απ' το γραφείο μου κι' άφηνά το πακέτο μου στο τραπέζι, γυρίζοντας το έβρισκα κάμμιά φορά με τα πετούσια.

— Ποιός μπήκε στο γραφείο μου, Σοφία; — Εγώ, κύριε... σας άδειασα το τασάκι.

Και μία μέρα την έπιασα, καθώς έπαιρνε να μου άδειάση το καλάθι, να μαζεύη από μέσα τ'άδεια πακέτα. "Αυτό είναι, σκέφτηκα. Μου κλέβει τοιγάρα για να δίνη το αδερφό της. Ψάχνει ως και τα πεταμένα κουτιά,

μην έμεινε μέσα κανένα τοιγάρο..."

Μου φαινόταν βέβαια περίεργο, μά δε μπορούσα να υποθέσω τίποτ' άλλο. "Όσο, δέν είπα τίποτα. "Ότι έκάμα τη σκέψη, για ν' ανησυχήσω, πως άφου έκλεβε τοιγάρα, ή Σοφία ήταν έκανη να κλέψη κι' οτιδήποτε. Κι' εξακολούθησα να της έχω την πρώτη έμπιστοσύνη.

Μία μέρα όμως, χτύπησα το μετωπό μου και καταντράπηκα. Νά μην το καταλάβω άμέσως και να κακοβάλλω για τη Σοφία!

"Έτυχε να βρεθώ στο κεφαλόσκαλο, την ώρα που έπαιρνε απ' το χέριο το άνοιχτό το πακέτο. Δέ με άκουσε που βγήκα, δέ φανταζόταν πως ήμουν από πίσω της. Και την είδα να σιζή βιαστικά τα τυλιγματα του πακέτου, να το άνοιξη, να το ψάχνη και να βγάξη από μέσα — δχι τοιγάρα, για τ'όνομα του Θεού! — άλλα ένα χαρτάκι, ένα κομματάκι τοιγαρόχαρτο!

Τότε θυμήθηκα: Τα πακέτα που άγόραζα κείνο τον καιρό, είχαν μέσα από ένα τέτοιο χαρτάκι, «κουπόνια», που έλεγε:

«Μέ 50 κουπόνια ως το παρόν, λαμβάνετε δωρεάν από τον καπνοπώλην σας ένα κουτί τοιγαρόετα της Καπνοβιομηχανίας μας. "Αν ο καπνοπώλης σας άρηθή, άποταθήτε άμέσως εις το Κεντρικόν...»

Αυτό ήταν όλο! "Η Σοφία μάζευε τα κουπόνια. Κι' άμα τ'άκανε πενήντα, τα πήγαινε στον καπνοπώλη μου κι' έπαιρνε χάρισμα ένα δάκρυρο πακέτο τοιγάρα για τον κανακάρη τον αδερφό της. Πως ντράπηκα!

Ντράπηκε κι' εκείνη καθώς με είδε, γυρίζοντας, πίσω της, έκρυψε τα χαρτάκια και μου έτεινε το πακέτο λέγοντας:

— Τα τοιγάρα σας. — Μου τ'άνοιξες κιόλα, βλέπω... — Μά πάντα σας τ' άνοιγω... να μην κάνετε τον κόπο... — Ευχαριστώ.

Γιατί άραγε ήθελε να μου το κρύψη, σά νάταν κλεψιά; "Αλλη στη θέση της, δχι μόνο θά μου τ'άλεγε, αλλά και θά με παρακαλούσε ίσως να της φυλάω αυτά τα κουπόνια που τ'α πετούσια. "Η Σοφία όμως είχε πολλές εδαισιθήσεις και λεπτότητες. Και πρώτα-πρώτα δέ ήθελε ποτέ να μου φορτίση έστω και μία τόσο μικρή φροντίδα. "Επειτα θά φοβάταν μην της έλεγα πάλι πως παραχαϊδεύει τον Κώστα. Γιατί πολλές φορές της είχα πει πως τον χαλούσε με τ'α χάρδια της, τ'α χαρτζιλίκια της, και τον συνήθιζε να μη τον παρανοιάζει όταν έμεινε χωρίς δουλειά...

"Από κείνη την ημέρα, χωρίς να εξηγηθούμε καθόλου, όταν ή Σοφία δέν πρόφτανε τον υπηρέτη στη σκάλα κι' άνοιγα το πακέτο εγώ, πάντα θυμόμουν να βγάξω το κουπόνι και να το άφίνω στο δισκάκι του γραφείου μου. Το πρωί που μου συγύριζε, τ'άβρισκα και τ'άπαιρνε. Το ίδιο κι' όταν έμεινε στο σπίτι της μία-δύο, και κάποτε περισσότερες ημέρες. Γιατί ξέχασα να πω, πως την είχαμε με την ημέρα. "Ερχόταν το πρωί κι' έφευγε το βράδυ, να κοιτάξη τ'α παιδά της. Κι' άμα ήταν πολύ άρρωστο κανέν' από τ'α τρία, ή ή μάνα της, ή ο Κώστας, καθόταν κοντά τους. Τότε τα κουπόνια στο δισκάκι μου περιμέναν, και την πρώτη μέρα που ξαναρχόταν, ή Σοφία τ'άπαιρνε μαζεμένα.

Βέβαια ήθελε καταλάβει πως μάτρεφα πια το μυστικό της. Μά ούτε μου είπε ποτέ γι' αυτό, ούτε της είπα... "Άξαφνα... συμφορά! "Ενα πρωί, άφου έλειψε τρεις-τέσσερες ημέρες, ή Σοφία ξανάρθε στο σπίτι μας συγχυσμένη, καταλυπημένη, κλαμένη, έλαεινή. — "Α! τί έπαθε, Σοφία; — "Ο Κώστας!... ο Κώστας μας!... είναι άσκημα!

Και μάς τ'α είπε κλαίγοντας: Το χειμώνα, το παιδί είχε άρπάξει μια πνευμονία. "Έγινε τότε καλά, μά τού είχαν μείνει «δέκατα». Δέν έδωσαν προσοχή, ένόμιζαν πως ήταν από την άδυναμία. Και τον μπουκιωναν όσο μπορούσαν. Το δέκατο Τ'α «δέκατα» έπέμεναν, ή άδυναμία μεγάλωνε και το παιδί ξανάπεσε, γιατί δέ μπορούσε πια να στέκεται στα πόδια του. Φώναξαν το γιατρό. Χάλασε τ'α μούτρα του άμα τον εξέτασε, και τούς είπε να τον πάνε στην Κλινική να τον άχτινοσκοπήσουν. Τον πήγαν, τον κοίταξαν και τον βρήκαν σε κακή κατάσταση. Φυσικός! Φαντάσου, δέν είχε πια παρά ένα πλεμόνι. Τ'άλλο ήταν σχεδόν φαγωμένο!

Μέσα σε τρεις μήνες είχε γίνει όλη αυτή ή καταστροφή. Το θραφερό και ροδοκόκκινο παλιόκαρι, που χαιρόσουν, άληθεια, να το βλέπης, είχε μείνει το μισό κι' ήταν χλωμό σαν πεθαμένο. Κι' αν δέν τ'α πήγαιναν άμέσως σε κανένα σανατόριο, να τ'α προλάβουν, θά πέθαινε.

— Να τον βάλουμε στη «Σωτηρία», της είπαμε.

— "Αχ, αυτό θά σας έλεγα κι' εγώ!... Μου είπαν: είναι δύσκολο, μά τ' άφεντικά σου, θά μπορούσαν να τ'α καταφέρουν. "Αχ, κυρία μου! κύριέ μου! Κάμμετε δ, τι μπορείτε για τού

παιδί! Απ' το Θεό και στα χέρια σας!.. Και δός του κλάμματα ή Σοφία, και δός του παρακάλα.

— Έλα, μὴν κλαίς. Θὰ φροντίσουμε κι' αὐτούς. Θὰ τὸν περιποιήθουν ἐκεῖ καὶ θὰ γίνῃ καλά. Κι' ἡλικιωμένοι ἀκόμα γιαιτρεύονται, στὰν ἡ ἀρρώστεια εἶναι στὴν ἀρχή. Κι' ὁ Κώστας, δεκοχτὼ χρονῶν παιδί, πού ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες ἔσπαζε μὲ τὴ γροθιά του σίδερο ;

Ἡ ἐλπίδα ξαναγύρισε στὴ μαύρη της καρδιά. Σκούπισε τὰ δάκρυά της κι' ἄρχισε, ἔπως πάντα, τὴν καθημερινή της ἐργασία.

Ἰότερα ἀπὸ λίγη ὥρα, τὴ φώναξε στὸ γραφεῖο μου γιὰ νὰ τῆς δώσω τὸ γράμμα.

— Αὐτὸ θὰ τὸ πᾶς μόνη σου στὴν κυρία Κάδε, τῆς εἶπα. Τῆς τὰ γράφω κι' ἐγὼ, μὰ πῆς τὰ καὶ σὺ. Ἐχει τὰ μέσα στὴ «Σιωτήρια» καὶ θὰ θελήσῃ νὰ μᾶς κἀνῃ τὸ καλό.

Πῆρε τὸ γράμμα, ἔπως θάπαυρε κι' ἕνα θαυματουργὲ γιαιτρικὸ πού θάκανε καλὰ τὸν ἀδελφὸ της.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἔπασαν τὰ μάτια της στὰ κουπόνια πού ἦταν μαζεμένα στὸ δισκάκι μου. Τὴν εἶδα καὶ τῆς εἶπα:

— Ἄν θέλῃς, πάρε κι' αὐτά. Ἔρω πὼς τὰ μαζεύεις.

Χλώμιασε διαμιάς καὶ ἔσπασε σπαραχτικά:

— Καὶ τί νὰ τὰ κάμω τώρα πιά ; Ἐγὼ τὰ μαζεύω γιὰ τὸν Κώστα. Μὰ ὁ γιαιτρός εἶπε νὰ μὴν ξαναβάλῃ στὸ στόμα του τοιγάρω ! Ἔτσι τοῦ ἦταν γραφτὸ ! Αὐτὸ τὸ βίτσιο νὰ τοῦ τὸ κόψῃ ἡ ἀρρώστεια ! Ἄς εἶναι νὰ ζῆσῃ τουλάχιστο !

Μιλῶντας ἔτσι καὶ κλαίγοντας, πῆρε τὰ κουπόνια, τὰ ζούλιξε στὴ χούφτα της, τάρριξε στὸ καλάθι, στὰ σκουπίδια, καὶ βγήκε γιὰ νὰ πᾶῃ τὸ γράμμα.

Ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη, τ' ὁμολογῶ, δὲν εἶχα συγκινηθεῖ καὶ τόσο πολὺ. Ἀλλὰ — περιεργό ! — τὸ τελευταῖο της αὐτὸ κίνημα μ' ἔκαψε νὰ δακρῶσω . . .

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΙ' Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ

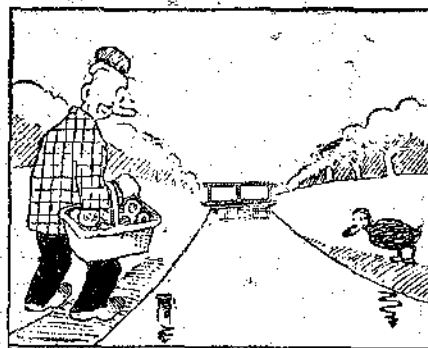
Κάποιο παιδί ἤθελε νὰ πνίξῃ τὸ σκύλο του. Τὸν ἀνέβασε λοιπὸν ἓ ἕνα πλοιάριο, καὶ ἔμα εἴβασε στὴ μέση τοῦ ρεύματος, τὸν πέταξε στὸ ποτάμι.

Τὸ φτωχὸ σκυλὶ ἐξαφανίστηκε κάτ' ἄπ' τὸ νερό, ξαναφάνηκε ὠστόσο στὴν ἐπιφάνεια, κι' ἔκανε ἀπελπισμένες προσπάθειες νὰ φθάσῃ τὴ βάρκα, ἀλλὰ, κάθε φορά πού τὸ ζῶο πλησίαζε, ὁ κύριός του τὸ ἔσπρωχνε μὲ τὸ κουπί.

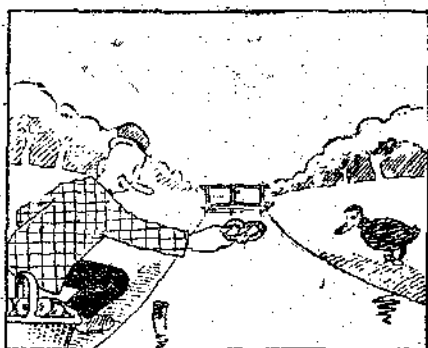
Ἡ σκληρὴ αὐτὴ πάλῃ διαρκούσε κάμποσὴ ὥρα, στὰν ἔαφνου, τὸ παιδί, χάνοντας τὴν ὁποιομὴ, ἄρπαξε τὸ κουπί μὲ τὰ δύο του χέρια κι' ἔδωσε ἕνα γερὸ κτύπημα στὸ κεφάλι τοῦ κακόμοιρου σκύλου· ἀλλὰ τὴν ἴδια ὥρα ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ βρέθηκε καὶ τὸ ἴδιο μέσ' στὸ νερό.

Τότε ἡ σκηνὴ ἀλλάξε. Βλέπεις τὸ πιστὸ ζῶο νὰ κολυμπᾷ, νὰ πιάνῃ τὸν κύριό του καὶ νὰ τὸν ξαναφέρῃ στὴν ὄχθη, ἀφοῦ κινδύνευσε εἰκοσι φορές νὰ τὸ παρασύρῃ τὸ ρεῦμα. (Μετάφραση) ΔΗΜ. ΚΟΚ.

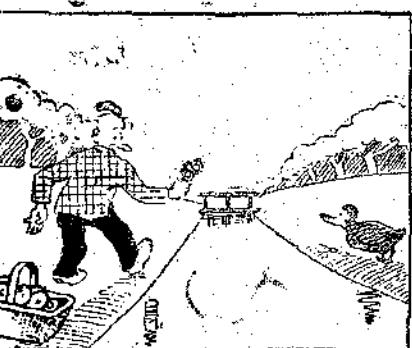
Ο ΚΑΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΤΖΗΣ ΚΙ' Η ΚΑΚΗ ΠΑΠΙΑ

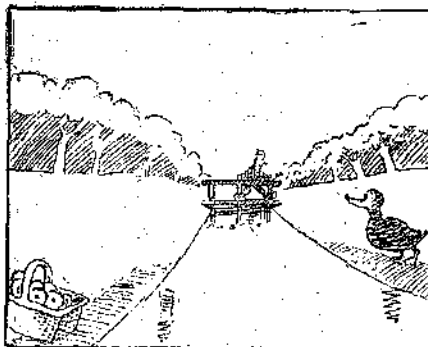
1.— «Ἄ, νὰ μὰ πάπια!.. Ἡ καίμενη θὰ παιγιά. Ἄς τῆς δώσω ἕνα κουλούρι...»

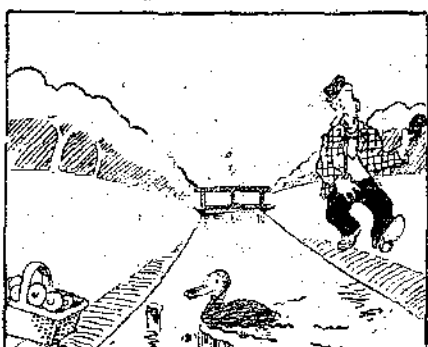
2.— «Πέτρο!.. πέτρο!.. Νὰ ἕνα ὄρατὸ κουλούρι γιὰ τὸ ἄνα!.. Πλησίασε νὰ τὸ πάρῃς...»

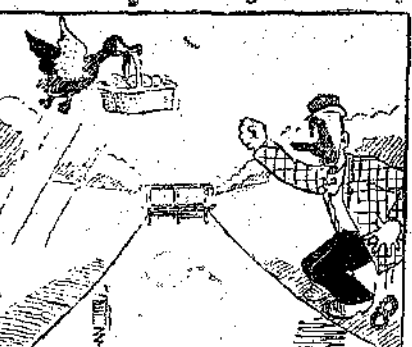
3.— Ἀλλὰ ἡ πάπια δὲν κοιγιάται. Κι' ὁ κουλουρτζῆς πᾶει νὰ περάσῃ τὸ γεφυράκι γιὰ νὰ τῆς τὸ δόσῃ.

4.— «Ἐλα, ἔλα, ἔσπασα!.. Πλησίασε λοιπὸν τόφα. Τί στέκεσαι ἀκόμα; Παράλυτη εἶσαι ;

5.— Ἀλλ' ἀντὶ νὰ πλησιάσῃ τὸν κουλουρτζῆ, ἡ πάπια πέφτει στὸ ποταμάκι, περνᾷ ἀντίκρου κολημπώντας...»

6.— Καὶ μὲ μεγάλη του φόβρα ὁ κουλουρτζῆς τὴ βλέπει νὰ τοῦ ἀρπάξῃ δλο τὸ καλάθι μὲ τὰ κουλούρια!..

(Ἀνεκρινώθη ἀπὸ τὴ Λαχτάρα τῆς Λευτεριάς)

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΑΣ ΔΥΠΟΥΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μὰ ὅσο φώναζε μὲ τὸ πρόσωπο γυρισμένο πρὸς τὴν πόρτα πού ἐπνιγε τὴ φωνή της, ἦταν ἔδύνατο ν' ἀκουστῇ ἀπὸ μακριά. Ἐπρεπε, γιὰ νὰ τὴν ἀκούσουν στὰ κάτω πατώματα, νὰ σκύψῃ πρὸς τὸ ἀνοιγμα τοῦ ἀνελευστήρα· μὰ ἡ σκέψη τοῦ χάους πού ἀνοιγόταν ἀπὸ κάτω της, τῆς ἔφερε τέτοιον ἰλιγγο ὥστε δὲν μπορούσε νὰ τὸ ἀποφασίσῃ αὐτὸ τὸ πράγμα καὶ νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι της.

— Βιργινία! Βιργινία! φώναξε μ' ἔλῃ της τὴ δύναμη μὲ τὸ κεφάλι πάντοτε γυρισμένο πρὸς τὴν πόρτα.

Ἡ φωνή της, πού τὴν ἐπνιγε ἡ συγκίνηση, ἀντήχησε στὸ κενὸν χωρὶς ν' ἀκουστῇ ἀπὸ κανένα.

— Πέτρο! Πέτρο! φώναξε καὶ πάλι. Πέτρο! Βιργινία! Βιργινία! Πέτρο!

Κανεὶς ὅμως κάτω στὸ σπῆτι δὲν ἦταν δυνατὸν ν' ἀκούσῃ τίς μισοπνιγμένες φωνές πού ἕνα δυστυχισμένο κοριτσάκι ἔθαζε ψηλὰ στὴ σοφίτα. Τὰ χέρια της πού ἐπιάναν σπασμωδικὰ τὸ χερσὸν τῆς πόρτας ἐμοῦδιασαν ἀπὸ τὴν ἀκίνησια, τὰ μέλη της πάγωσαν, καὶ οἱ φωνές: «Πέτρο, Βιργινία, Βιργινία, Πέτρο!», ἔγιναν ἀναρρητοὶ φθόγγοι πού μόλις ἀκούγονταν ἀπ' αὐτὴ τὴν ἴδια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Ἡ οἰκογένεια καταρτάνει

Σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολή πού εἶχε δώσει ἡ Μπέττυ ὁ ἀμαξίας μὲ τὸ ἀμάξι του ἔτοιμο στάθηκε στὴ πόρτα τῆς δίλλας στίς τρεῖς καὶ μισὴ ἀκριβῶς, γιὰ νὰ προσφθάσουν νὰ βρισκονται στὸ σταθμὸ στίς τέσσαρες πού θὰ ἔφθανε τὸ τραῖνο.

Μὰ ἡ Μπέττυ δὲν κατέβαινε.

Ἄφοῦ περίμενε μερικὰ λεπτά ὁ Μπάρνεϋ ρώτησε τὸν Πέτρο πού ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ καί, μήπως ἤξερε πού βρισκόταν ἡ μὲς Μπέττυ.

Ἡ Μπέττυ δὲν εἶχε ἰδέα ὠστόσο ἀνησῶχησε, χωρὶς νὰ ξέρῃ κι' αὐτὸς γιὰτί, καὶ ἔτρεξε στὴν κουζίνα νὰ ρωτήσῃ τὴ Βιργινία. Μὰ οὔτε κι' ἐκείνη εἶχε ἰδεῖ τὴ Μπέττυ. Ἡ Ἄννα, ἡ καμκρίερα, ἔνῃ μονάχα ἤξερε νὰ πῇ, εἰς τίς ἰδέαι τῆς μὲς νὰ πηγαίνετο μὲσα στὸ σπῆτι, λίγη ὥρα πρωτῆτερα. Μπορεῖ τώρα νὰ βρισκονται στὸ Περιδῶλι.

Δὲν διπῆρχε κανέναν λόγος γιὰ ν' ἀνησῶχησον· γι' αὐτὸ ὁ ἀμαξίας βλέποντας ὅτι ἡ ὥρα περνοῦσε κι' ὅτι διπῆρχε φόβος νὰ ἔχῃ φθάσει κιδλας τὸ τραῖνο, ἀποφάσισε νὰ ξεκινήσῃ

γιὰ τὸν σταθμὸ.

Ἐντωμεταξὺ ὁ Πέτρος, ἡ Βιργινία καὶ οἱ δύο καμκρίερες ἄρχισαν νὰ ψάχνουν τὸ σπῆτι ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, ἀνοίγοντας κάθε κάμαρα δίχως νὰ βρισκουν ἐκείνη πού ζητοῦσαν. Στὴν κάμαρα της, ἐπάνω στὸ κρεβάτι, ἦταν τὰ γάντια της καὶ τὸ καπέλλο

Εἶδε μὲ ἀπερίγραπτο τρόμο τὸν ἀνελευστήρα νὰ κατεβαίνει (Σελ. 330, στ. γ')

της τοποθετημένη ἀπὸ τὴν καμκρίερα γιὰ νὰ τὰ φορέσῃ στὰν θὰ πηγαινε στὸ σταθμὸ. Ἡ ἴδια ἔμως ἡ Μπέττυ δὲν βρισκόταν πρῶθενά.

— Μήπως ἔπεσε στὴ στέρνα τοῦ κήπου καὶ πνίγηκε! φώναξε ἔκτακτα ἡ Βιργινία καὶ τὸ ροδοκόκκινο πρόσωπό της ἔγινε μονομιᾶς κατὰχλωμο.

— Ἀδύνατον, εἶπε ὁ Πέτρος. Ἐγὼ ἐκεῖ βρισκόμουν. Ὁ τὴν εἶχα ἰδεῖ.

— Μὰ τί νὰ ἔγινε λοιπὸν! ἀπόρησε ἡ Βιργινία. Δὲν πιστεύω νὰ πῆγε στὴς κυρίας Βᾶν Κούρτ ξεκαπέλλωτη. Ἀλλωστε, ὡς αὐτὴ τὴν ὄ-

ρα θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ γυρίσει πίσω. Κι' οἱ δύο τους ἐξακολουθοῦσαν ἀκόμη νὰ ψάχνουν, στὰν ἔφθασε τὸ ἀμάξι μὲ τὴν κυρία Κίνσεϋ, τὴν μικρούλα Πόλλυ καὶ τὴ νταντὰ της. Ἡ κυρία Κίνσεϋ ἔμεινε λίγες στιγμὲς σκεπτικὴ στὰν ἔμαθε τὴν ἐξαφάνισα της Μπέττυ.

— Βρισκεται, ρώτησε, στὸ σπῆτι κανένα σκυλὶ πού νὰ γνωρίζῃ τὸ παιδί;

— Μάλιστα, κυρία, εἶπε ὁ Πέτρος. Ἐχομε τὸν Σίδνεϋ. Δὲν τὴν γνωρίζει ἀπὸ πολὺν καιρὸ, μὰ ὠστόσο...

— Ποῦ εἶναι τὸ σκυλὶ;

— Στὸν σταθμὸ. Τὸν ἔδεσα γιὰ νὰ μὴν τρέξῃ πίσω ἀπὸ τὸ ἀμάξι.

— Τρέξετε γρήγορα νὰ τὸν φέρετε, εἶπε ἡ κυρία Κίνσεϋ καὶ δόσσε του νὰ μωρίσῃ κατὶ πού νὰ ἔχῃ φορέσει ἡ Μπέττυ.

Ἡ Μπέττυ ἔτρεξε νὰ λύσῃ τὸ σκυλὶ ἐνῶ ἡ Βιργινία ἀνέβηκε στὴ κάμαρα τῆς Μπέττυ γιὰ νὰ φέρῃ τὰ γάντια καὶ τὸ καπέλλο τῆς μικρῆς της κυρίας.

— Φάξε, φάξε, καλό μου σκυλὶ, εἶπε ἡ κυρία Κίνσεϋ βάζοντας κάτω ἀπὸ τὴ μὴτη τοῦ Σίδνεϋ τὰ πράγματα τῆς Μπέττυ.

— Φάξε, φάξε, ἔκανε καὶ ἡ μαγειρίσα. Τὸ σκυλὶ φαίνόταν ὡς νὰ καταλάβαινε τί τοῦ ζητοῦσαν ἄρχισε νὰ τρέξῃ μὲς στὸ σπῆτι μπαίνοντας μέσα σὲ κάθε κάμαρα, μωρίζοντας παντοῦ, κοιτάζοντας τοὺς συνοδοὺς του μὲ τὰ μεγάλα ἔξυπνα μάτια του, ἀλλὰ κρατώντας τὴν οὐρά του ἀνάμεσα στὰ πόδια του.

Στάθηκε λίγα λεπτά καὶ μύρισε τὴν πόρτα τοῦ ἀνελευστήρα, ἔπως εἶχε κάνει καὶ στίς ἄλλες πόρτες, μὰ δὲν ἐπέμενε καὶ πολὺ γιὰ νὰ δώσῃ στοὺς ἄλλους νὰ καταλάβουν πὸς πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἐπρεπε νὰ στρέψουν τίς ἔρευνές τους. Ἰότερα ἔστριψε ἔξαφνικά, ἀνέβηκε τὴ σκάλα καὶ μπήκε στὴ κάμαρα τῆς Μπέττυ. Ἄφοῦ εἶφαξε κι' ἐκεῖ λίγην ὥρα, ἄρχισε νὰ βογγᾷ ἐλαφρά, ὡς νὰ ἤθελε νὰ πῇ ὅτι κι' αὐτὸς τὰ εἶχε χάσει κι' ὅτι δὲν ἤξερε πᾶς τί νὰ κἀνῃ.

— Δὲν μπορεῖς οὔτε σὺ νὰ τὴν βρῆς, γέρο μου, αὐτὸ τὸ βλέπω, εἶπε ὁ Πέτρος, χαιδεύοντας τὸ χονδρὸ κεφάλι τοῦ πιστοῦ σκύλου. Κι' ὅμως εἶμαι σίγουρος πὸς βρισκεται μὲσα στὸ σπῆτι. Θάρχίσουμε πάλι νὰ τὴν ψάχνουμε οἱ δύο μας μαζί καὶ θὰ νοῖομε ὅλες τίς πόρτες, δίχως νὰ πηραλεῖψουμε οὔτε μιά.

Ἄφοῦ ἔκανε τὸν γύρο ἐλοῦ τοῦ σπιτιοῦ ὁ Πέτρος ἔφθασε στὴν σκάλα πού ὀδηγοῦσε ἐπάνω στὴν ταράτσα, καὶ ἄρχισε νὰ τὴν ἀνεβαίνῃ ἀκολου-

θούμενος από τον Σιδνεύ. Το σκυλί στήν αρχή ανέβαινε άργά-άργά τα σκαλοπάτια. Ήφαυα στήλωσε τ' αυτιά του και περνώοντας σαν βολίδα μπρός από τον Πέτρο, βρέθηκε μ' ένα πήδημα στή κορυφή της σκάλας.

— Ανακάλυψε πού βρίσκεται. εί-πε μέσα του ο κηπουρός ανεβαίνον-τας κι' αυτός τέσσερα-τέσσερα τα σκαλιά. Ξέρει πού είναι. Τη βρήκε. Κάπου εδώ θα είναι κρυμμένη.

Ο Σιδνεύ είχε σταθεί μπροστά στην πόρτα του ανελακυστήρα και την έβλεπε με τα νύχια του.

Μιά κλαψιέρικη φωνίτσα ακούστη-κε από μέσα :

— Πέτρο! Βιργινία!
— Εδώ μέσα είστε κλεισμένη; φώναξε ο Πέτρος δοκιμάζοντας ν' άνοίξει τη πόρτα :

Η Μπέττυ πού ήταν σχεδόν δλό-τελα εξηγημένη, και έβλεπε με τρό-μο να πλησιάζει η στιγμή πού δεν θα μπορούσε πιά να κρατηθή στην έ-πικίνδυνη εκείνη θέση, αναγνώρισε τη φωνή του φίλου της και αισθάνθηκε το θάρος της να ξαναγυρίσει. Την ίδια στιγμή αντίληφθηκε το μεγάλο κίν-δυνο πού έτρεχε αν το σκυλί μέσ' στη χαρά του πού θα τη ξανάβλεπε έπεφ-τε επάνω της και της έκανε χαρές.

— Στάσου, Πέτρο, φώναξε με την αδύνατη φωνή της. Μην άφίσης το Σιδνεύ να πηδήσει επάνω μου. Βρί-σκομαι επάνω στο παζούλι της πόρτας του άσανοέρ. Διγάζκι να κουνηθώ θα πέσω. Άνοιξε σιγά-σιγά!

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑΚΙ

Άγαπητοί μου,

Η ΜΟΥΝ μαθητής της Δ' του Γυμνασίου - έως και της Ε', δε θυμώμαι τό-ρα καλά—δταν μου ήρθε η φαινή ιδέα να... ιδρύσω, μαζί με δυο-τρεις συμμαθητές μου, περιο-δικό! «Ίρις» ήταν ο τίτλος του. «Άντίτυπο»—ο λόγος, το λέει, γιατί θάταν γραμμένο με το χέρι—και θα δημοσιεύε τα λογοτεχνικά μας πρω-τόδικα και, στο τέλος, σχολικές ειδή-σεις. Πραγματικώς, βγήκε το πρώτο φύλλο, κυκλοφόρησε στην τάξη και διαβάστηκε πολύ—τόσο μάλιστα, ώ-στε στο τέλος κατόντησε κουρέλι—χωρίς να το πάρη μισοδιά κανέναν.. γάτος. Το ίδιο και το δεύτερο. Το τρίτο όμως, δεν ξέρω πώς, έπεσε στα χέρια του άρχιγάτου, του κ. Γυμνα-σιάρχου. Άμέσως «συνήλθε» ο Σιδ-

λογος των Καθηγητών, το κατοχή-μένο «σώμα του έγκλήματος» διαδό-σθηκε «εις επήκοον», οι ένοχοι «έ-κλήθημεν εις άπολογία», ή άπολο-γία μας δεν έπεισε κανένα για την άθωότητά μας, και την ίδια ώρα κα-ταδικασθήκαμε σε άποβολή μιάς έ-βδομάδας. Έτσι άδοξα, με μεγάλη μας θλίψη και ζημιά, τελείωσε η «Ίρις».

Πώς αλλάζουν οι καιροί! Σήμερα, τέτοια περιοδικά, χειρόγραφα, μηχανο-γραφημένα και τυπωμένα ακόμα, με μαθητικά πρωτόδικα και σχολικές ειδήσεις, βγαίνουν σ' όλα σχεδόν τα σχολεία. Κι' όχι μόνο δεν επισύρουν την τιμωρία των ιδρυτών και των συντακτών, παρ' άπεναντίας η έν-δοσή τους προστατεύεται κι' επιβλέ-πεται από τους ίδιους τους δασκά-λους, πού τη θεωρούν πολύ συντελε-στική στην εξέσκηση των μαθητών και στην ανάπτυξη των λογοτεχνι-κών ή καλλιτεχνικών ταλέντων, πού κρύβει κάθε σχολείο. Από την «Ί-ριδά» μας, έκαμαν τη χειρότερη έν-τόπισση και προκάλεσαν τη μεγαλό-τερη αγανάκτηση μερικά σχολεία πού συνόδευαν τις σχολικές ειδήσεις και μερικά άστεία πειράγματα. Άλλά τέτοια δημοσιεύουν και τα σημε-ρινά σχολικά περιοδικάκια χωρίς να πειράζεται και να θυμώνει κανένας. Υποθέτω μάλιστα πως θα γελούν μ' αυτά κι' οι ίδιοι οι «σατυριζόμενοι». Γιατί βρίσκουν αυτή τη σάτυρα άκα-κη, άβολη, άθωα, άνώδυνη. Κι' όταν είναι κι' έξυπνη, τη θεωρούν ακόμα πιά θεμιτή. Έχομε προχωρήσει, βλέ-πεται, σε πολιτισμό. Κι' οι πολιτισμέ-νοι άνθρωποι δεν θυμώνουν μ' ένα άκακο κι' έξυπνο άστείο.

Έχω στο τραπέζι μου το τελευ-ταίο φύλλο του «Σχολείου μας», του περιοδικού πού βγαίνει μηχανογρα-φημένο στο λαμπρό παρθεναγωγείο της κυρίας Μίνας Άηθνοπούλου. Στο τέλος, ύστερ' από τα σοβαρά πράγματα πού περιέχει, βλέπω κι' έ-να σωρό άστεία, σατυρικά, και μά-λιστα με γελοιογραφικά σκίτσα. Ό-χι μιά έβδομάδα, αλλά ένα χρόνο θα μιάς άπέβυλλαν τότε, αν έθρισαν στην «Ίριδα» και τέτοια σκίτσα. Σήμερα τα γουστάρουν και γελούν, χωρίς να σκέπτεται κανένας να διαμαρτυρηθή ή να επιβάλει τιμωρία. Άντιγράφω μερικά: «Μιά στρουμπουλή, μπάλλα, λιγάκι κοκετούλα, και μαζί μ' όλα αυτά και... παλιονμερολογίτσια!!! Έπειτα μιά πού πετάγεται αλώγια λέγοντας το κρύο της άστείο... Αύ-τός τις δυο συμπληρώνει ένας χάχας. Μά σάς βεβαίω, και σε κηδεία να βρεθή, θα χαχανίζει!!!» Αυτά είναι

σκίτσα μαθητριών καμωμένα από μιά συμμαθήτριά τους.

Άλλ' άς ιδούμε λίγο και τα σοβα-ρά. Στην αρχή βρισκόμ τρία άρθρα για τον Κοραή. Είναι γραμμένα από μαθήτριες της Ε' του Γυμνασίου. Το πρώτο, της Έλλης Βάλληγη, είναι βιογραφικό και γενικό. Το δεύτερο, της Άφροδίτης Μαρτάκη, εξετάζει τον Κοραή ως γλωσσολόγο. Και το τρίτο, της Ιωάννας Συριακίδου, τον εξετάζει ως παιδαγωγό. Όλα ώραια και σαφά, πού θα μπορούσε να τζχει γράψει και φοιτήτρια... άπ' τις κα-λύτερες, όπως είπα και σε μιά έ-φημερίδα, μιλώντας πάλι για «Το Σχολείο μας». Άλλά μ' ενδιαφέρει περισσότερο το δεύτερο («Ο Κοραής και το γλωσσικό ζήτημα»). Τι καλά, τί σωστά πού κρίνει η Άφροδίτη Μαρτάκη το τι έκαμε και το τι... δεν έκαμε ο Κοραής για τη γλώσσα! Τελευταία, με την ευκαιρία της εκα-τονταετηρίδας του, σάς μίλησα κι' έγώ για τη συμμετοχή του Κοραή στον γλωσσικό άγώνα και σάς εξήγησα ως πού μπόρεσε να προχωρήσει και ως πού σταμάτησε, γιατί δεν είχε, άν όχι την τόλμη να φθάσει στα άκρα, του-λάχιστο τη δύναμη να ιδή δλάκερη τη γλωσσική αλήθεια. Κι' αυτό η άρ-θρογράφος το παραδέχεται και το δι-καιολογεί!

«Κάνει βέβαια λάθος—λέγει— ο Κοραής σε μερικά σημεία. Άλλά τα λάθη του είναι συγχωρεμένα, αν σκα-φθή κανείς πως ή Γλωσσολογία μό-λις τον ΙΘ' αιώνα πρωτοφάνηκε. Γι-ατί κατά τη γλωσσολογία έχουμε: Α': Η γλώσσα κάθε λαού διαρκώς με-ταβάλλεται και κατά τη φωνητική, και κατά τη γραμματική και κατά τη σημασία των λέξεων. Β': Οι συνε-χείς αυτές μεταβολές γίνονται πολύ άργά, ύποσυνείδητα και σύμφωνα με νόμους ώρισμένους. Γ': Δεν υπάρχει άκμη και παρακμή για μιά γλώσσα' αυτές όφείλονται στο λαό πού μετα-χειρίζεται τη γλώσσα.— Δεν μπορού-με όμως παρά να αναγνωρίσουμε ότι μέ-σα στο σκότος πού επικρατούσε τότε σχετικά με το γλωσσικό ζήτημα, ο Κοραής, με τη φωτεινή του διάνοια και με την ψυχή γεμάτη άγάπη για τον έλληνικό λαό, αισθάνθηκε και έπλησίασε την αλήθεια».

Μά πως αλλάζουν οι καιροί! Ό-χι για μιά έβδομάδα, όχι για ένα χρό-νο, αλλά για πάντα απέβαλλαν οι καθηγητές, στον καιρό μου, ένα μα-θητή ή μιά μαθήτριά πού διάβα το θράσος να βρή λάθη... στον Κοραή, έστω και για να τα δικαιολογήσει.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΝΕΙΡΟ

Σε περιβόλι βρέθηκα κάποιον άννη αιδέριο, Τά ρόδα μου γελοιοσανε, οι κρίνοι εθωδιάζαν, Οι πεταλούδες χόρευαν και λάμπαν σαν άστέρια, Και μεταξύ τους τα πουλιά, μ' άγάπη κουβεντιάζαν.

Τραγουδία, άγέρας κι' εθωδιές σκορπίσανε θυμάμαι, Στην πονεμένη μου ψυχή λίγη γλυκειά γαλήνη. Τις λύπες μου μεμιάς ξεχνώ, και μ' αλλογιόμοι Κι' άπ' την καρδιά μου έφυγε για πάντα η άδύνη.

Μπροστά στο κάθε λουλούδο, μ' εύλάβεια σκυμμένη, Στά φύλλα του ψιθύριζε δλόθεμα λογάκια. Τις μαργαρίτες σίμωσα σ' έκσταση βυθισμένη, Νά τις μωδι άρχίησα σάν τα μικρά παιδάκια...

Και τρέχοντας δλόχαρα στο μαγεμένο ήπιο, Έψαχα νάρθη δώ και κεί, το διαλεχτό λουλούδι. Στο μανεξέ σάν έσκυφα μ' ανάλαφο ένα χέπιο Με ξάφνισε ένα δλόγλυκο νοσταλγικό τραγούδι.

Λουλούδι μέσ' τα λουλούδα, άντίκρισε η ματιά μου. —Τότε, παιδάκι δλόχαρο, μ' δλόξανθα μαλλάκια Δίναι σ' αυτό προίτηση ξεχωριστή η καρδιά μου, Στά μάγουλά του έχάρισα άτέλειωτα φιλάκια.—

Κρατώ λουλούδι ζωντανό στα χέρια μου. Ωμένα! Ρίχνουν ματιές ζηλότυπες, άπάνω μου τα κρίνα! Κάνω να φύγω... προσκαθώ... ο κόκος στα χαμένα Τί... ξάτησα και τόνειρο μου πέταξε. Τί κήμα!

Δαναΐς

ΣΒΥΣΜΕΝΗ ΧΑΡΑ ΠΕΘΑΜΕΝΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

Σάν έμ' άστέρια φωτεινά μέσ' της χαράς τον ούρανο το θέο πως μοιάζει...

Σάν ένα μικρούλι ρόδο, άνοιξε τα ροδοπέταλα της ύπαρξης του στο φως της ζωής. Άφησ' έλεύθερα τ' άγρόακι της χαράς να τρελλοπαίξει με τις ξαν-θές του μπουκαλίτσες και να σκορπά άτέλειωτα το χρυσόφως του γέλιου στα γλυκά του χειλάκια. Η ευτυχία ήρθε να χευκήση τη μοιωνομένη πορτου-λα της ζωής του στο μονακίτι του χρο-νου. Τη δέχτηκε, κι' από τότε άχώρι-σοι σύντροφοι στο διάβα της ζωής, παρνούσαν στιγμές άξέχαστες, στιγμές όνειρεμένες.

Τά χρόνια κύλησαν γοργά κι' ήρθε

καιρός, πού το άργυρό λαγύνη της ευ-τυχίας έπαυε να χύνει το γλυκό του πιστό και τ' άλυκα ρόδα της χαράς ν' άνθουν στο πρόσωπό του. Στο νύφεο το ρόδο της ζωής φάνηκε το πρώτο τ' άγκάθι, πού φέρνει τρυπάντας, τον πόνο. Στη ροδιόμενη ανατολή της ευ-τυχίας του φάνηκε το πρώτο συννεφά-κι, μουντό, άπειλητικό... και σε μιά ά-πότομη στροφή πούβανε, στο μονοπάτι ξέσπασε η θύελλα... της καταστρο-φής. Τρέχοντας, για να ξεφύγει, βρέ-θηκε μπροστά σε μιά γυναίκα πανύ-ψηλη, τραχεία, πού στο πρόσωπό της χυνόταν η σκληρότητα. Γελώντας μ' έν' άπαλοιο χαμόγελο, σκόβει και του λέει: — Με λένε δυστυχία.

Τρομαγμένο στρέφει να δη τη συν-τροφισιά του, την ευτυχία, αλλά... τίποτα, είχε χαθεί. Με μάτια, πού για πρώτη φορά καθρεφτίζον το φόβο, θέ-λει να κοιτάξη τον έσπερο ουρανό της ζωής του... αλλά δεν βλέπει πα-ρά ένα ουρανό σκοτεινιασμένο άπ' τα μαύρα σύννεφα ενός πονεμένου μέ-λλοντος, έτοιμα να έσπείσουν σ' άνοή-τητη μπόρα... Στα γλυκά του ματά-κια σά ζηλόφθονοι έχθροί ανεβαίνουν τα δάκρυα της πρώτης δυστυχίας, για να σβύσουν το λαμπρό τους φως.

Γονατίζει παρακαλώνοντας να του άπο-δώση τη φιλία του. Αισθάνεται τ' έ-μοιο πως μόνο αυτή μπορεί να του ξαναφέρει τα χαμένα του χαρά.

Άλλ' έσπινει και πάλι γελώντας σκλη-ρά, του λέει πως γι' αυτόν ή Ευτυχία είναι πιά χαμένη και πως πρέπει ν' ά-κολουθήση την πραγματικότητα ξε-χνώντας την καλά του χαρά.

Η μικρή του καρδούλα επαναστατεί και τα δάκρυα κυλούν άκρότητα... Μ' άραγε θα μπορούσε έτσι να ξαναφέ-ρη την ευτυχία; —Ω, άλίμονο, όχι... δεν μπορεί, το καταλαβαίνει, άφοι βλέπει και περ-νάει ο καιρός χωρίς να ξανάρθη... Και αποκωμένο πιά άκολουθεί τα βήματα της πραγματικότητας... σέρ-νοντας μόνο πίσω του, σάν άκουσινάρι της χαμένης Ευτυχίας του, τη κωστή κορδέλλα της Θύμηςης.

Μά ένσ' άννεφο πικρό άγριο κι' άπειλητικό σκληρά το σκοτεινιάζει.

Δεσποία

ΠΙΚΡΑΜΕΝΗ ΑΠ' ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Αίγο πιά μακριά άπ' την πόλη πρós την παραλία, κοντά στα βράχια, ήταν κτισμένο το μικρό σπιτάκι της Κυρά-Ρηνιώς. Ένα κάτασπρο καθαρό σπιτά-κι, με μικρή αθή, δυο-τρία λουλούδια φύτεμένα, κι' άλλα άγρολολούδα κι' άγριοχόρτα πού τη γέμιζαν. Έκει καθόταν η κυρά-Ρηνιά μιά άγαθή γριούλα, ψηλή, άδύνατη, με συμπληρωμένο πρόσωπο γεμάτο ρι-τίδες, με κάτασπρα μαλλιά και με κατάνυ-ρα μάτια, πού αν και γέριχα ήταν δλο λάμψη και γλόκα. Ήταν καλή ή κυ-ρά-Ρηνιά, αλλά πάντα μελαγχολική. Συνα τα έκανε έπισκέψεις μ' ά-ρεσε ν' άκουσε τις ώραιες ιστορίες πού μούλαγε, τις διάφορες άναμνήσεις της

από τα παιδικά της χρόνια' και μού τάλεγε με τέτοιο τρόπο και με τέτοια γλυκειά φωνή, πού καθόμουν ώρες δ-λόκληρες μαζί της, ξεχνώντας τα παι-χνίδια.

Μιά μέρα μούλεγε πολλά για τη θά-λασσα, για το νησί. Τη ρώτησα λοιπόν: — Σάν να σ' άρέσει, κυρά-Ρηνιά, ή θάλασσα, και μού μιλάς όλο γι' αυτήν, ή;

Η γριούλα μόλις τ' άκουσε κούνησε θλιβερά τη κεφαλή της, έκανε ένα μορ-φασμό και μού λέει: — «Ω! καθόλου, μικρή μου!... άπε-ναντίας τη μισώ. Να! τη μισώ! πο-λύ!... αυτή μ' έχει κάνει τόσο βασια-νισμένη, μούχει δώσει τούς πίκρες!

— Γιατί, τη ρώτησα, πές μου κυρά-Ρηνιά, εξήγησέ μου γιατί; Η γριούλα πήρε μιά καρέλα και κάθισε κοντά μου. Το πρόσωπό της έ-δειχνε μεγάλη θλίψη. Στάθηκε για λί-γο, σάν ν' ανακάλυψε κάτι στη θύμη-σή της, κι' άρχισε να διηγείται με τη γλυκειά της γερική φωνή.

— Έχει περάσει πολλές καιρούς από τότε. Μ'ήνον νιδπανητή κι' είχα ένα μικρό άγοράκι. Ο άντρας μου ήταν καπετάνιος ήταν ο καλύτερος πού νη-σιού μας κι' είχε και δικό του καρό-βι, την «Άλκυώνα». Ήταν μεγάλη ή «Άλκυώνα» μας, ώραια και άγαπητή στο νησί' είχε πλήρωμα δλο το συγγε-νικό μας, γιατί στο νησί δεν παίρνα-με ναύτες ξένους.

Της έτρεξε ένα ταξίδι μακρινό με άρ-κετό ναύλο' μιά σπάνια δουλειά. Και θυμάμαι σά νάταν τώρα την ώρα και τη στιγμή πού—και ή φωνή της πήρε άλλο τόνο ένός κά δάκρυα γέμιζαν τα μάτια της— πού φιλούσα διακουσένη τον καλό μου σύντροφο άποχαιρωτά-ντας τον για το μακρινό του ταξίδι.

Μόλις ή «Άλκυώνα» μας σήκωσε τό πανιά και τη βαριά της άγκυρα, τότε άρχισα να κλάω με λυγμούς. Την ά-ποχαιρωτάσα για πάντα, μού φάνηκε ότι δε θα την ξανάβλεπα, και μαζί μ' αυτή κι' όλο το συγγενικό μου. Κάτι μού τάλεγε μέσα μου κι' όλο έκλαιγα περισσότερο.

Αυτό όμως δεν άργησε να πραγμα-τοποιηθή, γιατί ύστερα από καιρό έμα-θα πως ή «Άλκυώνα» μας νανήθηκε και πηρε μαζί της όλους, μαζί με τον καπετάνιο—δυο δάκρυα κύλησαν από τα κλυθήρημένα μάτια της στα ώ-χρά της μάγουλα.—Το έστρεψα άπόφα-ση και κοίταξα πως να ζήσω το μο-νακίριό μου άγρό, τον καλό μου Γιώργη

Ένα-ένα παρνούσαν τα χρόνια κι' ο Γιώργης μου όλο και μεγάλωνε. Τέ-λειωσε τώρα το σχολείο και ο' άφο-σιωνόταν σ' ένα επάγγελμα για να με ζήσει. Διάλεξε—τότε τοπία—ένα επάγ-γεμα. Ό,τι θέλεις έπικός από θαλασ-σινός. Αυτός, μόλις τάκουσε, στην άρ-χή δε θέλησε να με πικράνη, αλλά στε-νοχωριόταν, και μιά μέρα μού λέει: — Άχ!... μητέρα! νησιότης άγώ; και δεν θα γίνω θαλασσινός; Άσ με!

Τούτα πολλά για να τον πείσω, άλ-λά άδύνατο. Δεν μ' άκουσε το ζήτημα! — άναστενάζει όλο πίκρα.— Έγινε πού-τα ναύτης, κι' έπειτα καπετάνιος.

Ζούσαμε εύτυχισμένοι, γιατί τον έ-βλεπα συχνά, και κέρδιζε αρκετά χρή-ματα' ή ευτυχία μας όμως δεν κράτησε για πολύ καιρούς, γιατί κι' αυτός βρή-κε τον πατέρα του κάτω άπ' την ά-

φρισμένη θάλασσα, μέσα στον ήχο του τάρου.

Γι' αυτό λοιπόν τή μισώ. Γιατί μου πήρε δυο ολόκληρες ζωές!

Κάθε πρωί ορίχνομ ένα μπουκετάκι λουλούδια απ' το φτωχικό μου κήπο στην παρκα αυτή θάλασσα.

Γι' αυτό καθούμαι εδώ κοντά της. Μου φαίνεται πως όταν κάθε πρωί ορίξω τα λουλούδια, τους βλέπω και τους δυο να ξεπροβάλλουν τα κεφάλια τους από τα γαλάζια νερά και να με κοιτάζουν μ' ευγνωμοσύνη...

Και για πολλή ώρα έμεινε σκυφτή, με το πρόσωπό της κρυμμένο μέσ' τα ζαρωμένα γέριμα χέρια της...

Λεβάντα

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ

Όλες κοιμούνται. Μόνο εγώ μένω άγρυπνη, άνασημαμένη στα κρεβάτι μου. Η άσπρια που έχω απ' το πρωί δεν έννοει να μου περάση. Κι' η νύχτα είναι τόσο γλυκιά!

Τό φεγγάρι βγήκε από στάρωμα για την τακτική του περιπολία, κυνηγώντας μερικά ξεχασμένα συννεφάκια. Μήπως δυσαρεστηθήκατε, καλό μου φεγγάρι, επειδή μένω άγρυπνη ακόμα; Η άχτιδα πουσκελεις για να κρημαστή στις βλεφαρίδες μου, σαν να θέλω να μου κλείση τα μάτια. Τό μόνο που καταφέρνω, να με κάνει να σηκωθώ απ' τό κρεβάτι μου άθρόβα και να πλησιάσω στο φεγγαρόλουστο παράθυρο.

Η άχτινα ξεκερματιστή απ' τις βλεφαρίδες μου και τούπωσε κάτω απ' τό σεντόνια. Μιά άλλη γλύστερη πάνω απ' την άσπρη κουφέρα, ήρθε να φιλήση τό δάχτυλο των παιδιών μου κι' ύστερα βιάστηκε να κρυφτή σε μία πτυχή της κουνομηράς.

Στρέφω τό μάτι μου στη θάλασσα. Ένας ποταμός από άναλυτό άσημι, σχίζει τον σκοθο της; καθρέφτη. Άδωριστα φτάνει στ' αυτιά μου τό υπόκοπο ντου-ντου των ξύλων των ψαράδων που ψαρεύουν με ποροφάνι. Άκουμπό τό φλογισμένο κέτωλό μου στο δροσερό πζάμι και κλείνω τό θακρυμαμένα μάτια μου. Σάν όπισασία περνά κάτω απ' τό κλεισμένα μου βλέφαρα ή ζωή της έσωτερικής.

Πόσες λύπες και πόσες χαρές σ' αυτό τό διάστημα! Πόσες φροντίδες και πόση ξεγνοιασιά! Πόση πονηρία και πόση άθωότης!

Ρίχνω μία ματιά γύρω μου. Είκοσι κλάσματα κοιμούνται ήσυχα κάτω απ' τις κάτασπρες κουβέρτες. Είκοσι κεφάλια κάνουν μία μαύρη βούλα στην λευκή επιφάνεια των μαξιλαριών. Είκοσι καρδιές νέων κοριτσιών κτυπούν ρυθμικά κάτω απ' τό σεντόνια.

Κουφάστηκα. Γυρίζω με σურτά βήματα στο κρεβάτι μου. Πόσο βαρειά είναι τό βλέματά μου! Θαρσεές πως ή άχτιδα που κρημάστηκε πριν έκει, άφρισε όλο τό φως της μεταμορφωμένο σε μόλβι.

Μά δε θέλω να κοιμηθώ! Όχι!... Δέ... θέλω... δε... θέ... λω...

Μά τό κάλεσμα μου με τον βασιλιά Ύγνο είναι άνισο...

Σέ λίγο κοιμούνται βαθειά. Τό κεφάλι μου κάνει μία ακόμη βούλα στη λευκή επιφάνεια τού μαξιλαριού...

Κρητισσοπούλα

ΠΟΤΑΜΙ ΚΑΙ ΖΩΗ

Κύλησες, κύλησες ως πού να φθάσης ως εδώ. Ξεκίνησες απ' την κορφή τού βουνού κι' άρχισες τό κοπιαστικό διάβα σου. Στην άρχή διάβαινες ήσυχο και γαλήνιο, μα σε λίγο άρχισαν τά εμπόδια, πέτρες, άγκάθια, κληριά έφραζαν τό διάβα σου' σ' όμοιο δλο και τό ηθοΰσας, όλο και κατέβαινες.

Στό περασμά σου, τ' άλλοτε ήρεμο και τ' άλλοτε φοβεροκτυλισμένο, βρήκες κι' άλλα αδέλφια σου και τό δέχτηκες με στοργή στη φιλόξενη άγκυλιά σου. Κι' όλο μεγάλωνες κι' έπεραες δύναμη κι' έσχερες με γρηγοράδα βιαζόσου να φτάσης στο τέλος...

Πόσο μοιάζει κάθε σου φοβεκωμια και ξεχούλιαμα, με τις σκοτούρες κι' άνεμομάλες που δέρονται έμάς!

Τό δροσερό και καθαρό σαν τό κρύσταλλο νερό σου τό δίνεις στον κάθε διαβάτη. Χίλιοι-δυο ταξιδιώτες σκόβουν στο κύλισμά σου και με τις φοβδιές χούφτες τους ζητούν να δροσιστούν στην κρύμα τού καλοκαιριού, στο λίκναμα τ' Άλωνιάς. Και σ' άπέλειρωτα δίνεις στον καθένα, μέρας απ' τον έναντό σου... όπ' τό είναι σου.

Πέρασες βουνά, κάμπους και λαγκάδια κι' έφτασες κιά στο τέμα. Και τώρα άνοίγεται μπροστά σου άχόρταγη ή θάλασσα για να σε καταπιή.

Πόσο μοιάζει, καλό μου ποταμί, με τη ζωή τού ανθρώπου! Άπό μικρούλης κι' αυτός, ήσυχος κι' ήρεμος, χωρίς φροντίδες, προχωρεί στο όρομο της ζωής. Προχωρώντας δέχεται τ' άνεκάντητα χτυπήματα της μοίρας, μα δεν άποθηρδώνεται. Περνά δρόμους άνηφορικούς, γεμάτους πέτρες κι' άγκάθια, μα όλο περνάει. Χίλιες δυο πύρες και στενωχόριες φουσκώνουν τό στήθος του, πάμπολλες θλίψεις δέρονται ή φτωχή του καρδιά.

Άλλ' όμως προχωρεί. Βιάζεται να φτάση στο τέμα. Κι' ύστερα κι' αυτός, σαν άνοιξάντικο σύννεφο σε έάστερο ούρανό, σαν διαβατάκι πουλι, πνίγεται στο άπειρο, αφήνοντας για θύμηση στο περασμά του ένα μεγάλο μηδενικό...

Νερούλα τ' Οδρανού

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Άργά άνέβηκα τις σκάλες τού παλιού άραχισμένου σπιτιού. Κι' ένώ τό περασμένα περνούσαν σαν κινηματογραφική ταινία μπρός στα μάτια μου, σταμάτησα μπρός σε μία παλιά και γνωστή μου πόρτα που τόσες γλυκές μούφρενε άναμνήσεις.

Με τρεμάμενο χέρι έπιασα τό πόμολο της πόρτας και τό γύρισα.

Μιά παλιά γνωστή κι' αγαπημένη μου εικόνα παρουσιάστηκε μπροστά μου. Άλλ' ή εικόνα δεν είχε την καλιά της γλύκα' κάτι της έλειπε. Κι' αυτό τό κάτι ήταν που της έδινε όλη τη γλύκα της.

Μπήκα μέσα άρογοπατώντας. Ό νοΰς μου γύρισε σ' ένα καλό κάμαρο, σε μία περασμένη, χαμένη εύτυχία. Κι' ένώ ή φαντασία μου ταξίδευε στα παλιά χαμένα χρόνια της εύτυχίας' τό χέρι μου έπιαναν μία σκενισμένη φωτογραφία.

Τ' αγαθό και συμπαθητικό πρόσωπό της γριούλας που εικονιζόταν, μου έφρασαν στο μάτι ένα καυτό δάκρυ.

Η καρδιά μου χτύπησε δυνατά. Η γριούλα που εικονιζόταν ήταν ή αγαπημένη μου γιαγιά.

Κι' ήρθαν στο νοΰ μου οι καλές χειμωνιάτικες νύχτες, που ένώ τό χιόνι έπεφτε έξω σχηματίζοντας έν' άσπρο σεντόνι, έγώ καθισμένος κοντά στο μαγκάλι άκουα τά πανέμορφα κορυμύθια της.

Κι' ένώ ξανάφερα στο νοΰ μου τ' αγαπημένο μου πρόσωπο, έβλεπα την κάμαρα να πέρνη όλη την καλιά όνειρεμένη της γλύκα.

Και βάζοντας τη φωτογραφία στη θέση της, κατάλαβα άμέσως πως ό έμψυχωτής της κάμαρας κι' εκείνος που άπλωνε όλη τη γλυκειά γοητεία μέσα στο έρημισμένο εκείνο δωμάτιο, ήταν τό πρόσωπο της εικόνας. Ήταν ή αγαθή γριούλα της φωτογραφίας.

Τάσος Άπελιώτης

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΜΑΘΗΜΑ

Κάποιος ξένος άνεβαίνει στο τραίνο και βλέποντάς το γεμάτο ψάχνει για καμιά θασούλα. Τό μάτι του πέφτει σε μία βαλίτσα που κισαρώνει μία όλοκλήρη ήσση.

Κύρια, λέει στον ταξιδιώτη που κάθεται δίπλα στη βαλίτσα, είναι μήπως δικιά σας;

Όχι, άπαντά ξερά ό άλλος, είναι κόποιου φίλου μου, που κατέθηκε για δυο λεπτά.

Περνούω λίγες στιγμές και κυκλά ή πρώτη καμπίνα τού τραίνου.

Κύρια, ξεναλεί ό ξένος, αν ό φίλος σας δεν βιασεί, θα χάση τό τραίνο χωρίς άλλο.

Τελεία άδιαφορία έκ μέρους τού άλλου.

Κτυπά κι' ή τρίτη καμπίνα. Τό τραίνο ξεκινά: Κι' ό φίλος μας μ' ένα άσπραμαίο κίνημα, άρπάζει τη βαλίτσα, και μονομάς την έκσφενδονίζει απ' τό παράθυρο.

Κι' ένώ έκείνος κάθεται άναπαυτικά, ό διπλανός του ηηδά σαν ήλεκτριτισμένος, τρέχει, φωνάζει κι' όρδεται να σταματήση τό τραίνο για τη χαμένη βαλίτσα του.

Σάς άφίνο να φαντασθήτε τά γέλια των τριγύρω!

(Άπ' τό Γαλλικό) Έρσλιν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξύ φίλων. Μήπως — Περσέργο! Στην οικογένειά μας όλοι μας έχουμε την ίδια μέτη.

Τάκης: — Άπεναντίας στη δική μας, καθένας έχει τη δική του!

Δανάη

— Πρέπει να ηγαίνω, γιατί άφρησα και τό σπιτι μονάχο, λέει μία κυρία στη καμμά τού Γεωργάκη, φεύγοντας. Κι' ό Γεωργάκης προς την κυρία (άφηρημένος):

— Και δεν τό παίρνουμε μαζί σας; Θέμος Άργης

Τό πρώτιστον καθήκον τού καλού συνδρομητάυ είναι ή εγκαιρος άνανέωσις της συνδρομής του

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΑΙΑ ΠΛΑΣΗΣΩΣ»

Αθήνα, 42 όδός Ευριπίδου, 15 Ιουνίου 1939

ΑΕΝ έτεμπέλιασε ό Άνακίας. Άλλά έν' άληθινό «έπεισόδιο» έμποδίζει, για την άρα, να γίνη «Κυριακή». Κι' έπειδή ως να λυθ ή αυτό τό έπεισόδιο — που θα τό μάβατε άργότερα — μπορεί να περάση άκόμα καιρός, κι' έπειδή ήρθε πιά τό καλοκαίρι, δέν θα περιμένα να γίνη πρώτη ή «Κυριακή», αλλά άρχισαν να δημοσιεύω τ' Άποτελέσματα των περσωνών έκτάκτων διαγωνισμών, για να προκηρξω ύστερα μερικούς νέους και να χεσε μία εύχάριστη κι' ώφέλιμη πάλι άσχολία τούς μήνες των διακοπών.

Εύχαριστώ τά καλά μου παιδιά που άκουσαν την έκκλησή μου κι' έσπευσαν να αναβώσουν τη λήξασα συνδρομή τους. Έλπίζω να κάμουν τό ίδιο κι' όλα τάλλα τό γρηγορότερο.

Τι καλά που θα ήμαστε, αν έλειπαν αυτοί οι διαγωνισμοί τού σχολείου! — μου γράφει ή Χλόη. Μά πως μπορούσε να λείπουν; Νά μην υπάρχη δηλαδή σχολείο; ή να υπάρχη, αλλά να μη μάς δίνει άνδεικτικό, άπολυτήριο, πτυχίο, δίπλωμα; Άδύτό δέν τό χωρεί... ό νοΰς τού άνθρώπου.

Πρέπει λοιπόν να κάνετε ύπομονή και να μεκτάτε για τούς διαγωνισμούς σας. Άλλοίωτικά δέν γίνεται! Μήπως αυτό δέν κάνει τώρα κι' ή ίδια ή Χλόη; Και να ήδησε τί λαμπρούς βαθμούς θα μου άναγγείλη!

Δέν άμφιβάλλω, Άθηνά, ότι θα μάς βγάλετε άσπροπρόσωπους, και τούς γονείς σας και μένα. Ό «Ποπολάρος» τού κ. Ξενοπούλου είναι ακόμα άτύπωτος. Η «Αντίξ» τού όμοιο τυπώθους στον τελευταίο τόμο της «Νέας Έστιας». Μπορείς να γορήσης και μόνο τά τεύχη που έχουν «Αντίξ». Έπειδή όμως είναι πολλά και κοινός ό δραχμάς τό ένα, καλύτερα σε συμφέρει να δώσης 85 δραχμές και να πάρης δάκρυο τον τόμο που περιέχει και τόσα άλλα ώρατα πράγματα. Έστεια 2 δεσμάδες χαρή λύσσω.

Ναι, Έρρίκε Κηλάδη, άμα τελειώσης τις έξετάσεις σου θα μου γράφης κιό σον χνά. Καταλαμβάνω πόσο σοφός είσαι ό «Ειρηνικός», άφοδ αγαπής τη θάλασσα πολύ. Με ρωτάς τί πρέπει να μου γράφης στα γράμματά σου, γιατί δέν έφρασε. Μά να, τις άντυπώσεις σου και τις σκέψεις σου πάνω σ' αυτά που διαβάσεις, ή αυτά που σοΰ συμβαίνουν, ή που βλέπεις στη ζωή.

Νάρευσσε, ή ίδια σου για τά «ένδοξα» ψευδώνυμα έντελώς άνεσφραμιστή. Ποιός θανάλαβαν εν γνώσει μία τέτοια εύθύνη. Την κά πρακτική λύση έδωσε ή Μεγάλη Έλλάς, που θα την είδες βέβαια σε προηγούμενο φύλλο. Έδειξε τό γράμμα σου στον κ. Φαίδωνα που συγκινήθηκε πολύ για την έντύπωση που σοΰ έκαμαν οι Έπιστολές του περ θρησκείας. Όσο για τό περιστατικό αυτό που μαρτυρεί τη μετεμψύχωση, θάταν βέβαια καταπληκτικό, άν ήταν... βεβαιωμένο. Υποθέτω όμως ότι είναι πλαστό.

Δέν ήταν βέβαια εύχάριστο, Ροδανγή, άρρωστού ή καθηγγητής σας και να μη είχε κάμη ελληνική έκδοση την ήμερα: Άλλά κάθε κακό έχει και τά καλά του. Και να που έπωφελήθηκες να μου γράφης αυτά τά λίγα λόγια στο σχολείο, σ' ένα φύλλο από τετράδιο, που ποίος έφραε, τώρη με τις έξετάσεις, πότε θα έβρισκας καιρό να τό κάμης. Άς είναι, τό καλοκαίρι.

τά παιχνίδια κι' οι άνδρομές δέν πιστεύω να σε άπαχολοΰν όσο τον χειμώνα τά μαθήματα. Και όδω συχνά από ένα ώραίο σου γραμματάκι.

Καίρω πολύ, Μαλαχρινούλα Ν., που κατανίκησες τη δαίλια σου και άποφάσεις να μου γράφης. Κ' άλήθεια, τ' ώραίο σου γράμμα, που έσχαλίζεις από άγάπη, θξίξες να δημοσιεύη όλόκληρο. Δυστυχώς δέν έπιτρέπει ό χώρος. Έλπίζω τώρα να μου γράφης και γι' άλλα πράγματα, από τη ζωή σου, τις άσχολίες σου, τό διαβάσματά σου, για να σε γνωρίσω καλύτερα και να έξακολουθήση ή άλληλογραφία μας — γιατί πάντα έγώ θα σοΰ άπαντώ — που άρχίζει σήμερα με τόσο καλό οίσηνός.

Έλαδα, Θέλιμα, και την άνανέωση δυο παλιών σου έσοπαθειμάτων, και τό νέο σου που είναι τό ένατο. Μπράβο, καλό μου παιδί! Έργάζεσαι όσο λίγοι για τη διάδοσή μου, πράγμα που και μένα βέβαια ώφελεί, άλλ' άκόμα περισσότερο τά παιδιά που προσηλυτίζεις. Στη νέα μου φίλη πές τά εγκάρδια συλλυπητήρια μου για τό θάνατο τής μητέρας της. Κάποια παρηγορία θα βρη και στο διαβάσμα μου...

Και που τό έφρασε, Κερίνη Κουκά, πως «έχτες άκόμα μέλλου»; Μόνο για τούς σεσημαδές δέν μπορεί κανείς να έξρη. Όπως έρχονται άφηνικά, έτσι και παύουν. Και πρέπει να περσούν πολλά, πολλά χρόνια, για να ξαναρχίσουν. Άς είναι, δταν έλθης στις Άθήνας, θα ήσυχάζη. Η Άττική — λένε όλοι οι γεωλόγοι — είναι άσειστή. Μόνο άντικτυπος σεσημαδός αίσθάναται καμμά φορά, αλλά έλαφρότατος.

Με μεγάλη μου χαρά μάθαίνω τούς άραβώδεις της αγαπητής μου φίλης Πόπης Γ. Παριουλά, της γνωστότατης σας Άρχογοντοπούλας, από τό Χίο, με τον κ. Δημ. Γ. Χριστοφορίδη, παλιό κι' αυτόν διαπλάστούλο. Τούς στέλνω τις καλύτερές μου εύχές.

Είδα, Κερίνα, τί ώραία που πέρασες στα μάθανα κι' έξήγησα τη δίμηνη απή σου. Ναι, τό μεγάλο σου αυτό κι' ώραίο γράμμα με άποζημιώνει. Ό κ. Φαίδων, που τού είπα όσα μου γράφεις για τις Έπιστολές του, εύχαριστεί και τένα και τον καλό σου μπαμπά. Έλαδα και τάλλα γράμμα με τό θυμάρι της Πεντάλης. Πολύ ώραίο κι' αυτό!

Όλλη Έλιασέ, ή Μαγική Εικόνα σου, ως πρωτόλειο, δέν είναι καθόλου κακή, αλλά δέν μπορεί να δημοσιευθ, γιατί δέν είναι καλή και άπολύτως. Καταγίνου στή ζωγραφική, άφοδ έχης κλίση, και κάτι θα κάμης μία μέρα. Αυτό τά ένικά όνόματα γράφονται κατά διαφόρους τόπους, πότε κατά τη γραφή, πότε κατά την προφορά, πότε αμταβλήτα για να μένουν άκλιτα, και πότε μ' ελληνική κατάληξη για να κλιώνονται. Έτσι και τό όνομα Edison τό γράφουν Έντισον (όπως προφέρεται) ή Έδισον (άντικαθιστών δηλαδή τό δ με τό ελληνικό δ) ή Έδισων (μ' ελληνική κατάληξη σου, όπως μπορεί και να κλιώνεται: ό Έδισων τού Έδισώνος ή και κατά τη δημοτική: ό Έδισώνος τού Έδισώνου.) Τό Έδισων όμως είναι λάθος κι' άπεκράτησε με την ίδια έντι στο πρωτότυπο έχει όμο σήμα, ένώ έχει μόνο ένα. Όδτε οι Γάλλοι, που τό μονό σήμα άνάμεσα σε δυο φωνήεντα τό προσφέρουν σά ζήτη, δέν γράφουν Edison, αλλά Edisson, και νομίζω μάλιστα ότι τό προσφέρουν Έντισον. Τό συνηθέστερο λοιπόν είναι Έδισων, τό ομοίωτο όμως Έδισων, και να μένη άκλιτο: τού Έδισων κτλ.

Κι' όμως Βραβιλιάνα, από τό γράμμα σου βλέπω ότι, για 12 χρόνων κορίτσι, εί-

σαι άρκετά προχωρημένη, κι' ως μνη έκάνες τακτικά μαθήματα δταν ήσουν στη Βραζιλία. Άπό τη Συλλογή σου κι' άλλες Άσκήσεις θα δημοσιευθ. Άλλ' αυτά γίνονται «έκ περιτροπής». Παίρνω δηλαδή μία Άσκηση από κάθε Συλλογή με τη σειρά, κι' άμα περάσω έτσι όλες τις Συλλογές, ξαναρχίζω από την πρώτη. Έστεια λασοχάρτα.

Καλά μάντρες, Γούφε: άμα είδα να μου γράφης ότι «ή βροχή κι' ό άνερος κάνουν έξω διαμονισμένο θόρυβο, κι' έντι είσαι κουκουλωμένη και καλά προφυλαγμένη στην καμπαρούλα σου, άμέσως κοίταξα να ιδώ την ήμεροπνηία τού γράμματός σου, μην ήταν κανένα χειμωνιάτικο καθυστατημένο. Κι' είδα 9 Ιουνίου! Άλήθεια, τί άλλόκοτο καιροί οι φταμένοι! Μήπως κι' έδω ως προχτές δέν είχαμε βροχές και κρύα; — Με πολλή εύχαρίστηση διάβασα δλ' αυτά που μου γράφεις. Εύχαριστώ και για την άνανέωση.

Μία μεγάλη χαρά είχε αυτό τον καιρό ή Μαργαριταρένια Βασιλίσσα: Στην έντοια σχολική έορτή της Ιουλίας των Θηλέων, στο θέατρο Όλύμπια, παίχθηκε κι' ένα μονόπρακτο δράμα δικό της «Τό σφάλμα της Ισμήνης», που είχε άπάνταστη εύτυχία. Στο τέλος την έβγαλαν στη σκηνή πέντε έξη φορές, χειροκροτήματα άνθη, συγχαρητήρια και μνη τά ρωτάτε! Στην παράσταση ήταν κι' ό κ. Τέλλος Άγρας που άνέβηκε και τη συγχαρήκε. Ά, μά κι' έγώ χάρω πολύ για την εύτυχία αυτή της άγαπητής μου φίλης. Θα ήθελα μάλιστα να μου έστειλες και τό δραματάκι της να τό διαβάσω. Γιά τό κομμάτι της Ένάδριμης που με ρωτά, θα έξετάσω γιατί δε θυμώμαι τώρα. Όπωσδήποτε, μπορεί καμμά φορά να παραπέση, να χαθή ένα χειρόγραφο...

Σε συγχαίρω για την εύτυχία σου στοδς διαγωνισμούς, Τερασάειν. Ναι, να πές στην κατακοήνηση της Χ. Α. Ν. από Πύλιο, θα είναι πολύ ώραία. Είσαι εύτυχής που άγαπάς τά καλά βιβλία και δέν παύεις τά λεπτά σου, σαν άλλα παιδιά, που άγοράζουν άνωφερή πράγματα ή βλαβέρτα.

Άσκη ή Καρέλια, Άθήνη Άνθε, Μυροπούλα, Μαργαρίτη, Σπύγη (περαστικά!) και Άγκάθη — και τά δικιά σας γράμματα ώραίατατα, άλλ' έπειδή δέν έχω πιά τόπο, τά φύλαξα για τό έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέο Ψευδώνυμο: Άφρας τού Ιουνίου, ά. (ς). Άγνωστος Χ. δ: Αιδωοικιστική, ά. (ΕΣ). Πονηρή Γατίτσα, κ. (.) . Άνθος τής Καθώς, κ. (.) . Α. Μόρος, ά. (ΣΦ). Έφραση. Θ. Έδισων, κ. (Συλ. Έφ.). Β. Φραγκλίνος, ά. (Συλ. Έφ.). Γ. Γουτεμβέργιος, κ. (Συλ. Έφ.). Χ. Κολόμβος, ά. (Συλ. Έφ.). Χούγκ, ά. (Συλ. Έφ.). Α. Κούβ, ά. (Συλ. Έφ.) Γαλιλαίος, κ. (Συλ. Έφ.). Σεισίμας, κ. (ΤΚ). Ποδοσφαιριστής, ά. (ΙΚ).

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άποφρίττονται: «Παρηγόρη» τού Χρυσόφωτος Έλιου. Η ίδια δέν είναι κακή. Στο τέλος όμως ή ύτχουργία δαταρεί πολύ καθώς έπισης και ή διατύπωση. — Άλαρηάτικο» τής Α. Σ. Πολύ καλό. Άλλά είχε παραπολι και τώρα πιά είναι παράκαιρο. — «Έξες τώρα» τής Ζ. Φ. Άκατανόητο και σκοτεινό — Τη νύχτα τού Μ. Σεβόατος: τής Φελισήλας. Πολύ... φανταστικό. Στάληθηκε άλλωστε άργά. — «Τά άπρόοπτα της άμμοειδής» τής Αίλ. Νόστιμο, μά κλπώς άτεχνα γραμμένο.

«Στὴν ἄκρην τοῦ νηιοῦ» τῆς *E. M. IV.* Ἐπετραγμικὸ ἀπὸ τὸ συνεισθημένο. — «Ἀπὸ τὰ καλλιὰ χρόνια» τοῦ *Φίλιμ.* Κομμάτι μὲ υπερβολικὰ μεγάλας ἀπαύτησις. Μὴν καταπίνουθε μὲ δύσκολα θέματα. — «Ἦμνος σὰ παπούτσι μου» τῆς *Ρέλιας.* Νόστιμο ἀλλὰ δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευσιν. Χρειαζόταν διαφορετικὸ γράφισμα. — «Ἀπὸ τὸ Λευκωμὸ μου» τῆς *Μαντῶς Μαυρογένους.* Δὲν εἶναι καὶ τόσο ἐξαιρετικὸς ὡς ἀπαντήσις γιὰ τὴν δημοσίευσιν. — «Ἐνα ναυάγιο» τοῦ *Ναυτάκι.* Ἄσχετο. — «Θάνατος παιδιοῦ» τοῦ *Ἀσπρου Ἀράπη.* — «Εἰκόνας ἀπὸ τὸν Ὀμηρὸ» τοῦ *A. B. Γ.* Ἀπορρίπτονται γιὰ τοὺς ἑξαίρετικὸς καὶ ἀπορρίπτονται καὶ τὸ προηγούμενον. — «Αἰθέριας Ἀρμονίας» τοῦ *M. Γ. II. A.* Ἰσχυρῶς πολὺ στὴν σιχουργίαν. Λέγεται ποτὲ: «Πουλιῶν μωσκομηθῆντων»; — «Ψυχροραγίματα» τοῦ *P. P. A.* Ἀντικανονικὸ. Δὲν εἶναι κατάλληλα γιὰ βιβλία καὶ διαβάξουν παιδιὰ. Πολὺ υπερθεματικὸς φράσεις. — «Τὴν χῆν» τῆς *X. X. X. K.* αὐτὸ πολὺ «μυγαλιστικὸ» γράφεται μὲ ἀπλῶς καὶ παιδικὰ. Ἔχετε καιρὸ νὰ μεταγλωττήσῃτε καὶ νὰ σοδαρευθῆτε. — «Εἰκόνα τῆς ζωῆς» τῆς *Ἀρχοντοπούλας.* Τρυφερὰ γραμμῆνο ἀλλὰ κάπως ἀπιδανό. Ἰδίως ὁ διάλογος δὲν εἶναι πολὺ φυσικὸς . . . φυσικότητά. — «Μία μυγαλάκι» τῆς *Ἰδίας.* Ἀντικανονικὸ. — «Ἀνοίξις» τῆς *Λευκῆς Καμέλιας.* Πολὺ κοινὸ καὶ κοινὰ γραμμῆνο. — «Σούρουπο στὸ Ἀκρογιάλι» τῆς *Ἑλλάδος τοῦ Μέλλοντος.* Φράσεις χωρὶς συνοχὴ βαρμάνες ἢ μιὰ κοινὰ στὴν ἑλλην. Προάγματα χιλοσιπωμένα. — «Στὸ ἀγριοτριανταφυλλο» τοῦ *Ἀλέτρου.* Πολὺ ἀσχετοὶ ὡς σίχτοι. — Θὰ ἐξακολουθήσω . . .

Ἡ Διαπλάσις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Λεοντιδέα* (τώρα λοιπὸν περιμένω νὰ μὲ γράψῃς ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ ἡ χάρις τοὺς τόμους μου, δάχρυς καὶ τὸν πιστὸ σου σύντροφον, τὸ σκόλο, θὰ παράσῃς λοιπὸν ὄρατα) *Παπαγαλάκι* (σοὺ τὰ ξανάστειλα εἴδομαι καλῆ ἐπιτυχία σὺς ἐξετάσεις καὶ περιμένω) *Ἄλλ* (κατὰ λάθος τὸ ἔγραφα μὲ η, ἐνὼ εἶναι ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *Lilla* καὶ καθεστωτικὰ *Lil*, ἐπομένως μὲ γιώτα) ἢ στενοχωρία βέβαια θὰ σοὺ κέρσῃ καὶ τώρα περιμένω ἕνα πολὺ χαρῶδες γράμμα σου) *Τρελλὴν Ζανέτ* (εἴδομαι κατ' ἐπιτυχία ἔλαβα καὶ τὸ κομμάτι σου ποὺ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του) *Πνεῦμα τῆς Ἀντιλογίας* (τίποτε ἀπ' αὐτὰ ἀντικανονικὰ ἐννοῦσα παρὰ τὸν κανονικόν; γιατί εἴτε τις εἴτε τις καλὰ μὰζι — δὲν θυμοῦμαι τώρα πόσα — ἐνὼ ἔγραψες μὲ ἕνα ἕτος ἕνα καμὲς καλὰ ποὺ δὲν ἀπογοητευθῆτες παρὰ εἴτε τις εἴτε τις τώρα καὶ ἄλλο γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς, πρέπει νὰ ἐπιμελῆ) *Ἀνθισμένη Πλαγιὰν* (χαίρω ποὺ δὲν μὲ εἶχες ξεχάσει) τὸ γραμματικὸν σου πολὺ μ' εὐχαρίστησε ἐλπίζω νὰ λάβω σύντομα καὶ ἄλλο) *Μυρωμένο Ριούλι* (δὲν σὲ συνρίζομαι, ἐννοία σου εἴτε τις εἴτε τις τρελά) *Κλαίλια* (εἴδομαι ἐπιτυχία σὲ θλα εἴτε τις εἴτε τις τώρα περιμένω γράμμα σου μὲ πὺ ἡσυχία γραμμῆνο καὶ πὺ εὐαγγέλιον) *Ἦθην* (σοὺ εἴτε τις εἴτε τις τὸν τόμο τοῦ 1931 γιὰ νὰ περάσῃς ἀκόμα πὺ εὐχαρίστησά το καλοκαίρι σου, ποὺ μὲ τόση λαχτάρα τὸ περίμενες ἕως ἀπὸ τῆς ἐρρηστικῆς καὶ τὰ βάζασι τοῦ χειμῶνα μὲ ἡσυχία λοιπὸν καὶ μὲ χαρὰ) *Ἰνδιάναν* (ἔλαβα γιὰ τὸ ἄλλο δὲν θυμοῦμαι τώρα ἄλλ' ἀφοῦ ἦταν λαμπρικτικὸ, ἢ δὲν θὰ τὸ λάβα. ἢ θάπορρωθῆ τὸν ὡς παράκαυρον ὅσοι καλὰ ἔκαρες) *Δοξαζόμενα Τριτολιτωσάκι* (εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φροντίδα ἀλλὰ δὲν μὲ χρησιμοῦσιν γιατί εἶναι χρω-

ματιστὸς καὶ δὲν φωτογραφοῦνται) *Χωρὶς Φτερά* (ὄρατα αὐτὴ ἡ καρτοῦλα μὲ τὸ ψευδώνυμό σου τόσο κομψὰ τυπωμένη στὴν ἄκρην μόνον ποὺ δὲ χίρεισ πολλὰ, οὔτε ὅταν εἶναι γραμμῆνο καὶ ἀπὸ τῆς δυὸ μεριῆς) *Βουσοῦλα* (τὸ γραμματικὸν σου μ' εὐχαρίστησε δὲν πάντα τί δροσερό!) *Ἐλπίζουσαν Ἑλλάδα* (πολὺ φυσικὸ καὶ οἱ πὺ μεγάλοι συγγραφεῖς ἐναδιαβάζουν τὰ ἔργα τους δὲν τὰ βλέπουν τυπωμένα γιὰ τὰ ποιήματα, ὅπως κρίνεις γιὰ νὰ τὰ σταίλῃς, πρέπει βέβαια νὰ ἰκανοποιῶν πρώτα-πρώτα σὲνα τὴν ἰδίαν) *Ταξιδιωτικὴν* (ὄρατα καὶ αὐτὴ ἡ Μαγικὴ Εἰκόνα μόνον ἢ ἀρκούδα δὲν εἶναι πολὺ τὸ σχῆμα τῆς ἀρκούδας δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἐνακαυγῇ;) *Ἀργὸν τοῦ Ἰονίου* (τὰ ἔλαβα δὲν χαίρω πολὺ ποὺ μπαίνεις καὶ στὴν κίνηση τὸ ψευδώνυμο ἐνεκρίθη) *Ἰσὲ* (ναί, εἶχα παράπονο, ἀλλὰ τώρα δὲν ἔχω πὺ ἐφοχῶ οἱ βιβλιοὶ τοῦ Β' καὶ τοῦ Γ' Τριμήνου ἀμφιβάλλεις τώρα πὺς τέτοιοι θὰ εἶναι καὶ τοῦ Δ'; γιὰ τὸ Ἀνεπίδοτο δὲν θυμοῦμαι κατὰ ἄλλο) *Ρεζεντὰ* (ἔστειλα εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια) *Ἰσαβέλλαν νε'* *Ἀλαμπαῖτι* (δὲν μπορεῖ νὰ τὸ βρῶ) *Ἄνα* καὶ τὸ ἀκόμη καὶ θὰ σοὺ πὺ στὸ ἐρχόμενον) *Παλιὰν Ἀθήνα* (τὸ δικὸν σου θυμάμαι πολὺ καλὰ ποὺ τὸ ἔλαβα θὰ ἐξαστάσω καὶ θὰ σοὺ πὺ συντόμως) *Ἐλληνοπούλο τοῦ Ὀλύμπου, Ἀίγλην* κτλ.
Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 14 Ἰουνίου, θάπαντῶσιν στὸ ἐρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 26ου Διαγωνισμοῦ Λόσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 17 Ἀυγούστου.

- 334. Δεξιόγραφος**
Παίχνουμε κάποιον ἀριθμό
Λιγάνι . . . φαγημένο,
Βάζουμε καὶ ἄλλον δίπλα του,
Στὸ τέλος . . . ἀξήμενο.
Κ' ἕνα καμὲν θεῖκο
Ἀρέσιος σχηματίζεται,
Ποῦ ἡ ἀφορισμένη θάλασσα
Μ' αὐτὸ χτυπιέται, οἰχίζεται . . .
Φαραλάκι Ἑλληνίς
- 335. Συλλαβογραφίος**
Σύμφωνον ἕνα συνδέσμος
Μὲ φωνῆν ἐνάνη
Καὶ γινωστὴ τὸ σύνολο
Πόση φανερώνη.
Ἐνδοξὸς Ἑλλὰς
- 336. Μεταγραμματισμὸς**
Ἐνας, ἀχι πὺ πολλοί,
Τὸ κεφάλι τοῦ τῆλαφεί
Κ' ἕνα εὐαίσθητο πὺλο
Μέλος μὰς παρουσιάζει.
Συλφίς
- 337. Ἀναγραμματισμὸς**
Κάποιον ἀπ' τὰ στοιχεῖα
Τάναγραμματίζω
Καὶ θεὰ δλυμνία
Στὴ στιγμὴ ἀντικρίζω.
Προμαχὸς τῆς Ἐλευθερίας
- 338. Κρυπτογραφικόν**
1 2 3 4 5 6 7 8 7 = Πόλις τῆς Ἑλλάδος
2 3 2 7 8 4 = Υἱὸς τοῦ Προδίου
3 6 7 8 7 = Οὐτόν
4 2 3 6 4 = Μέρος τοῦ βιβλίου
5 2 7 7 6 4 = Ἀδελφικὴ παιδιὰ
6 1 6 4 = Πιπνόν
7 8 4 8 4 = Δεινόν
8 6 7 8 4 = Ποτόν
Ἄκρην Ψυχῆς
- 339. Διπλὴ Ἀκροστιχίς**
Τὰ μὲν ἀρχικὸ τὸν κάποιον ζητου-
μένων λέξων ἀποτελοῦν Γάλλον φιλό-

σοφον, τὰ δὲ τρία γράμματά αὐτο-
κρῆσιον ῥωμαίων:
1, Ζῶν φορηγόν· 2, Ἀρχαίος ἐ-
γογράφος· 3, Κράτος τῆς Εὐρώπης· 4,
Πέσης στρατηγός· 5, Θηβαίος στρα-
τηγός· 6, Βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων· 7,
Θεὸ τῶν Αἰγυπτίων· 8, Ποτόν· 9, Ἰε-
ρόν σύμβολον.

Ἐπισημένους Λόβους
340. Φωνηεντόλιπον

Νος - Θεις - ρος - πλάν - ὄν - ρχ - θ
Κένταυρος

		341. Γεῖφος			
P	P	PPPP	T		
P	P	P	T	T	
PP		PPP		6	μέ
P	P	P	T	T	
P	P	PPPP	T		

Δανάη

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμάτων. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλον 14

161. Ἀραγῆ (ἄρα, Γῆ) — 162. Φρεσά-ἄρα. — 163. Ἀρα-ἄρα. — 164. Ὁ κισσός, ἡ κισσά — 165. Ἀρα — Ρά = Α + (ἀγῆ-αῦ) = Ἰγ + (Σιδῶν-Δῶν) = Στ + (Ἄδῶς-Ἴος) = Ἀδ + (Χίος-χί) = ἄς. Ἀδρουσία: ΑΓΗΣΙΑΔΟΣ. — 166. ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ (Ἀσχημος, Μομφή, Φίλος, Ἰσχνός, Τροπνός, Ρίξ, Ἰάσιμος, Ταπεινόφρων, Ἡσυχία) — 167. Ἄ μέλεις πρᾶτειν μὴ πρόλεγε. — 168. Ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν εἶναι (Οἴτη, μύτη, μηδὲν, ἔ, χί.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

- [ΑΓ'—349]
Κατοριδῆ, τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὸ βραβεῖο. Μὲ ἔστεις; *Μυρωτοῦλα*
- [ΑΓ'—350]
Μαργαριταρένια Βασίλισσα, εὐχαρῶ δια συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἀφαστὴ ἐπιτυχία τοῦ ἡπέρουχου δράματος σου στὴ γιορτὴ τῆς Ἰονίου θηλέων στὰ Ὀλύμπια. *Ἄγνωστος X*
- [ΑΓ'—351]
Ποὺ ἀκούστης ποτὲ ἕνας *Ναυαλέων* νὰ φορῆ φουστάνια; (I) *Σφιγῆ*
- [ΑΓ'—352]
Ζὰν Μυρά, περιμένε μὲ τὴν Τετάρτη στὸ σπίτι σου ἀν δὲν μπόρῃς τηλεφώνησε. *Σούζη*
- [ΑΓ'—353]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΦΕΥΡΕΤΩΝ
Πρόεδρος: Α. Μόρς, Ἀντιπρόεδρος: θ. Ἐδισων, Ταμίας: Ι. Γουτεμβέργιος, Γραμματεὺς: Β. Φραγκλῆνος, Σύμβουλος: Χ. Κολόμβος, Μέλη: Α. Κούκ, Κούγκ, Γαλιλάτος.
- [ΑΓ'—354]
ΟΡΙΘΜΑ, τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φτώχεια, καὶ ὅσοις πολυμιλάει μετανοῦνται. Ὄσα, λὸθα τὰ μέτρα σου. Ἐκτός ἀν ἔχῃς δρεψῆ . . .
Ζάν, Γουσταῖος, Βίλλυ, Ἄρεν
- [ΑΓ'—355]
Σούζη, ἔχομε πολὺ σοβαρότερες ἀσχολίες ἀπὸ τῆς δικῆς σου. Πούχας λοιπὸν . . . *Θιάσος Χάλλουιν*
- [ΑΓ'—356]
Ρωμαλαῖε Πιτσιρίκι, ἡ Καμέλια δὲν εἶναι ἡ Παλτέκη; (Βέβαια δὲν εἶναι Σημ. Διαπλ.). *Καμέλια*